

Polska Izba Biegłych
Rewidentów

KRAJOWA RADA BIEGŁYCH REWIDENTÓW

Sprawozdanie z działalności za 2020 r. na podstawie
art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych
rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze
publicznym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1415)

Warszawa, 31 marca 2021 r.

Niniejsze sprawozdanie nie jest sprawozdaniem z działalności, o którym mowa w art. 49 ustawy
z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217).

Spis treści

<u>1.</u> Wprowadzenie.....	3
<u>2.</u> Zadania powierzone Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego:	4
2.1. Ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej.....	4
2.2. Kontrola wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.	11
2.3. Przychody i wydatki związane z realizacją zadań nadzoru (uwzględnienie kosztów realizacji zadań).....	12
<u>3.</u> Zadania samorządowe:.....	15
3.1 Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na biegłych rewidentów.....	15
3.2 Ewidencja biegłych rewidentów i firm audytorskich.....	17
3.3 Obligatoryjne doskonalenie zawodowe, w tym wykaz jednostek uprawnionych.	20
3.4 Realizacja ważnych projektów PIBR będących wsparciem dla biegłych rewidentów i FA.....	26
3.5 Nakładanie sankcji administracyjnych na FA.....	41
3.6 Informacja dotycząca Krajowego Sądu Dyscyplinarnego na temat orzeczeń... 43 Ocena poprawności proceduralnej i legalności Sądu jest sprawowana poprzez nadzór judykacyjny sądów okręgowych pracy i ubezpieczeń społecznych, czy sądów apelacyjnych, które orzekają o poprawności przestrzegania zasad prawnych procedur oraz metod wyrokowania, stosowanych przed Sąd. Z 71 wydanych merytorycznych orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w 2020 r. (bez jednej sprawy odroczonej), tylko 4 sprawy poddane zostały wspomnianej kontroli poprawności i podlegały rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą.....	43
Aktualnie w Sądach Okręgowych – Sądach Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądach Apelacyjnych toczy się 10 spraw, trzy sprawy zakończone zostały w 2020 r.	43
3.7 Informacja dotycząca realizacji XXI DKA.....	44
3.8 Pozostałe ważne decyzje KRBR.	45
3.9 Wybrane aktywności na szczeblu międzynarodowym.....	49
3.10 Informacja nt. Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w tym etaty, które zostały przeznaczone na realizację zadań w ramach nadzoru publicznego).....	52
<u>4.</u> Zestawienia	54

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich (dotyczy postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2020 r.) lub biegłego rewidenta z rejestru biegłych rewidentów 54
- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)..... 56
- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)..... 57
- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP 58
- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (w brzmieniu przed 1 stycznia 2020 r.) 59
- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)..... 60
- Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2020 r. 62

1. Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w związku z obowiązkami informacyjnymi wynikającymi z art. 30 ust. 5 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1415), dalej: „ustawa”.

Przekazana informacja obejmuje 2020 r. i dotyczy prezentacji:

- realizowanych zadań powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a ustawy;
- realizowanych zadań samorządowych:
wpisów i skreśleń z rejestru biegłych rewidentów (dalej: „rejestr”), w tym m.in. przyjętych regulacji, działań organizacyjnych, postępowań w sprawie wpisów i skreśleń, a także postępowań administracyjnych w sprawie skreślenia z rejestru i listy,
- postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- obowiązkowego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów, w tym m.in. przyjętych regulacji, poczynionych działań organizacyjnych,
- pozostałych najważniejszych decyzji Krajowej Rady Biegłych Rewidentów (dalej: „KRBR”),
- działania dotyczące wsparcia biegłych rewidentów i firm audytorskich w stosowaniu standardów wykonywania zawodu.

Do ww. informacji dołączono również wykazy danych statystycznych, dotyczących postępowań administracyjnych dotyczących firm audytorskich oraz biegłych rewidentów oraz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obowiązkowego doskonalenia zawodowego w 2020 r., stanowiące załączniki w części 4 sprawozdania.

2. Zadania powierzone Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego:

2.1. Ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej

Wśród zadań powierzonych Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów do realizacji w ramach nadzoru publicznego związanych z ustanawianiem krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki są również zadania związane m. in. z przetłumaczeniem na język polski publikacji i opracowań przygotowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB), Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (IESBA) oraz IFAC. Informacje na ten temat zostały zaprezentowane poniżej bądź w dalszej części sprawozdania (pkt 3.4).

Krajowe Standardy Wykonywania Zawodu

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. KRBR podjęła następujące uchwały dotyczące krajowych standardów wykonywania zawodu:

- Uchwała nr 1107/16a/2020 z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie przyjęcia Krajowego Standardu Badania 540 (Zmienionego) oraz przyjęcia zmian w uchwale w sprawie krajowych standardów kontroli jakości, uchwale w sprawie krajowych standardów badania oraz innych dokumentów, a także uchwale w sprawie krajowych standardów przeglądu, krajowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz krajowych standardów usług pokrewnych.

Uchwała została zatwierdzona przez Radę Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego (dalej: „PANA”) w dniu 26 października 2020 r.

Krajowy Standard Badania 540 (Zmieniony) - „Badanie szacunków księgowych i powiązanych ujawnień” zastąpi dotychczasowy KSB 540. Zmieniony standard ustanawia bardziej rozbudowane wymogi i odpowiednio uszczegółowione wytyczne, w szczególności odnoszące się do „elementów” szacunków, tj. metod (w tym modeli), założeń i danych oraz określania ryzyka nieodłącznego, które mogą spowodować ryzyko istotnego zniekształcenia na poziomie stwierdzeń dla szacunków księgowych i powiązanych ujawnień. Zmieniony standard zawiera także dwa załączniki dotyczące czynników ryzyka

nieodłącznego i ich wzajemnych relacji oraz komunikowania się z osobami sprawującymi nadzór.

Uchwałą nr 1107/15a/2020 KRBR przyjęła także zmiany do innych standardów (tzw. conforming amendments) będące konsekwencją nowego standardu 540, jak również conforming amendments wynikające z przyjętego wcześniej KSB 250 (Z) - „Rozważenie przepisów prawa i regulacji w badaniu sprawozdania finansowego”. Zmianie uległo łącznie 17 standardów.

Moment rozpoczęcia obligatoryjnego zastosowania zmienionych standardów:

- * KSB 540 (Z) oraz pozostałe standardy badania i przeglądu w zmienionym brzmieniu mają zastosowanie do wykonywania usług za okresy sprawozdawcze kończące się dnia 31 grudnia 2021 r. i później;
- * zmienione brzmienie standardów dotyczących innych usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych ma zastosowanie do usług rozpoczętych od dnia 1 stycznia 2022 r.;
- * moment rozpoczęcia stosowania zmienionego brzmienia krajowych standardów kontroli jakości jest powiązany z rodzajem świadczonych usług, tj. w przypadku, gdy mamy do czynienia z badaniem lub przeglądem - do usług za okresy sprawozdawcze kończące się dnia 31 grudnia 2021 r. i później, natomiast w przypadku usług atestacyjnych innych niż badanie i przegląd oraz usług pokrewnych - do usług rozpoczętych od dnia 1 stycznia 2022 r.

Przewidziano także możliwość wcześniejszego zastosowania zmienionego brzmienia standardów, tj. przed datą ich obowiązkowego zastosowania. Możliwość stosowania standardów w dotychczasowym brzmieniu, bez zmian wprowadzonych na mocy uchwały nr 1107/15a/2020, mija z dniem 31 grudnia 2021 r. Od 1 stycznia 2022 r. zastosowanie będą mieć już wyłącznie KSB 540 (Z) i pozostałe standardy w zmienionym brzmieniu.

Wytyczne i wskazówki dotyczące usług świadczonych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu

- Uchwała nr 1302/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia wytycznych dotyczących usługi atestacyjnej biegłego rewidenta polegającej na ocenie sprawozdania o wynagrodzeniach zarządu i rady nadzorczej spółek publicznych.

Nowy przepis ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach

publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2080, z późn. zm.) wprowadził obowiązek sporządzenia przez radę nadzorczą spółki publicznej rocznego sprawozdania o wynagrodzeniach zarządu i rady nadzorczej oraz poddania tego sprawozdania ocenie biegłego rewidenta. Zakres tego sprawozdania jest określony w art. 90g ustawy o ofercie publicznej. Sprawozdanie, zgodnie z art. 90g ust. 10 ustawy o ofercie publicznej, będzie podlegać ocenie biegłego rewidenta w zakresie zamieszczenia w nim informacji wymaganych przepisem. Pierwsze takie roczne sprawozdanie będzie sporządzone łącznie za lata 2019 – 2020, a jego ocena dokonana po raz pierwszy w 2021 roku.

Sprawozdanie o wynagrodzeniach będzie sporządzane odrębnie od sprawozdania finansowego i raportu rocznego spółki, a jego „ocena” będzie usługą atestacyjną, inną niż badanie sprawozdania finansowego, zaliczaną do czynności rewizji finansowej. Celem oceny przeprowadzanej przez biegłego rewidenta jest potwierdzenie, że sprawozdanie o wynagrodzeniach zawiera wszystkie wymagane przez prawo elementy. Odpowiedzialność za merytoryczną poprawność informacji wskazanych w sprawozdaniu o wynagrodzeniach spoczywa jedynie na członkach rady nadzorczej spółki.

Usługa jest usługą dozwoloną dla badanych jednostek zainteresowania publicznego, w myśl art. 136 ust. 1 ustawy, zatem może ją świadczyć ta sama firma audytorska, która przeprowadza badanie sprawozdania finansowego.

W celu wsparcia biegłych rewidentów KRBR w grudniu 2020 r., po wielu tygodniach prac i uzgodnień, m.in. z Ministerstwem Finansów, podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia wytycznych dotyczących wykonania tej usługi. Do wytycznych dołączone są dwa załączniki: przykład ilustrujący raport niezależnego biegłego rewidenta z wykonania usługi oraz przykładowe oświadczenie rady nadzorczej. Uchwała została rozpatrzona przez Radę PANA w dniu 23 lutego 2021 r.

- Badanie sprawozdań finansowych zgodnych z jednolitym elektronicznym formatem raportowania (ESEF)

W 2020 i na początku 2021 roku Krajowa Rada intensywnie pracowała nad wsparciem dla biegłych rewidentów w zakresie badania sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z jednolitym elektronicznym formatem raportowania (European Single Electronic Format, ESEF).

Odroczenie ESEF:

Parlament Europejski oraz Rada Unii Europejskiej osiągnęły porozumienie dotyczące zmiany Dyrektywy Transparency (Dyrektywa 2004/109/WE) w zakresie przesunięcia terminu obowiązkowego stosowania przez emitentów, których papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym ESEF o rok - dopiero dla raportów za lata obrotowe zaczynające się 1 stycznia 2021 r. lub później, jednak ostateczna decyzja dotycząca opóźnienia należy do poszczególnych państw członkowskich UE. Utrzymana zostanie możliwość raportowania w tym formacie już za rok 2020.

- ✓ Prawo unijne: 26.02.2021 r. zostało opublikowane rozporządzenie UE zmieniające dyrektywę transparency (nr 2004/109/WE), które weszło w życie 18.03.2021 r. (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/337 z dnia 16 lutego 2021 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1129 w odniesieniu do prospektu UE na rzecz odbudowy i ukierunkowanych zmian dotyczących pośredników finansowych oraz dyrektywę 2004/109/WE w odniesieniu do jednolitego elektronicznego formatu raportowania rocznych raportów finansowych w celu wsparcia odbudowy po kryzysie związanym z COVID-19)
- ✓ 15.03.2021 r. Polska dokonała oficjalnej notyfikacji chęci odroczenia ESEF;
- ✓ Prawo krajowe: została przyjęta poprawka, polegająca na dodaniu art. 24 (wcześniej zgłaszana jako art. 23a) do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk 859); projekt ustawy po rozpatrzeniu przez Sejm trafił do Senatu.

Nadal w procedowaniu jest projekt zmian ustawy o rachunkowości i ustawy o biegłych rewidentach – m. in. w zakresie związanym z ESEF (w sprawozdaniu z badania będzie oddzielna opinia na temat zgodności oznakowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami rozporządzenia 2019/815).

Wskazówki KRBR:

10.03.2021 r. zostały opublikowane wskazówki z prośbą o uwagi, komentarze i opinie, które pozwolą na udoskonalenie materiału oraz przygotowanie standardu (do badania sprawozdań finansowych za 2021 rok).

08.03.2021 r. Krajowa Rada poinformowała o dostępnych na rynku specjalistycznych narzędziach informatycznych wspomagających badanie sprawozdań finansowych zgodnych z ESEF.

Ponadto, 05.03.2021 r. została opublikowana odpowiedź MF na pytanie: czy brak zastosowania przez emitenta ESEF skutkuje brakiem sprawozdania finansowego w rozumieniu ustawy o rachunkowości.

Krajowe Standardy Kontroli Jakości

Na dzień 31 grudnia 2020 r. nadal obowiązują postanowienia uchwały KRBR nr 2040/37a/2018 z dnia 3 marca 2018 r. w sprawie krajowych standardów kontroli jakości. KSKJ to standard w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Kontroli Jakości 1 („MSKJ 1”) „Kontrola jakości firm przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących inne zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych”.

Etyka zawodowa biegłych rewidentów

Na dzień 31 grudnia 2020 r. KRBR obowiązuje uchwała nr 3431/52a/2019 z dnia 25 marca 2019 r., która jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów wprowadziła nowy „Międzynarodowy Kodeks etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowe standardy niezależności)” przyjęty przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych (ang. skrót „IESBA”).

W okresie sprawozdawczym Komisja ds. etyki przeprowadziła badanie ankietowe wśród firm audytorskich na temat rynku audytorskiego w Polsce.

Komisja ds. etyki uruchomiła w okresie sprawozdawczym – poprzez stronę internetową PIBR (w panelu biegłego rewidenta po zalogowaniu) – Bank Dylematów Etycznych wraz z formularzem zgłaszania dylematów etycznych przez biegłych rewidentów.

Podczas XXI Dorocznej Konferencji Audytingu, zorganizowanej w formule zdalnej, odbyła się sesja tematyczna nt. „Badanie zdalne – jak się do niego przygotować”, której opiekunem merytorycznym i moderatorem była Joanna Żukowska-Kalita, przewodnicząca Komisji ds. etyki. Głos w dyskusji zabrała Ewa Jakubczyk-Cały, członek Komisji ds. etyki. *(więcej w części poświęconej XXI DKA).*

W okresie sprawozdawczym na zlecenie Komisji ds. etyki przetłumaczono i opublikowano na stronie internetowej PIBR następujące opracowania IESBA:

- Materiały objaśniające do Kodeksu etyki IESBA pod nazwą „Analiza kodeksu IESBA” (ang. *Exploring the IESBA Code*):
- „Część 1: pięć podstawowych zasad” – pierwsze opracowanie dotyczy pięciu podstawowych zasad etyki, które ustanawiają standardy postępowania oczekiwanego od wszystkich zawodowych księgowych – standardy, które umożliwiają księgowym wywiązywanie się z obowiązku działania w interesie publicznym.
- „Część 2: Założenia koncepcyjne–Krok 1, Identyfikacja zagrożeń” - wskazuje, jak identyfikować zagrożenia dla przestrzegania podstawowych zasad pracy zawodowych księgowych.
- „Część 3: Założenia koncepcyjne - Krok 2, Ocena zagrożeń” - opracowanie pokazuje, jak ocenić, czy zidentyfikowane wcześniej zagrożenia są na akceptowalnym poziomie.
- „Część 4: Założenia koncepcyjne - Krok 3, Reakcja na zagrożenie” - w kroku trzecim autorzy opisują, jak reagować na zagrożenia. Zdaniem IESBA, w przypadku oceny, że zidentyfikowane zagrożenia nie są na akceptowalnym poziomie, księgowy ma do wyboru trzy sposoby działania: może wyeliminować okoliczności, udziały lub powiązania, które powodują występowanie zagrożenia, może zastosować zabezpieczenia (o ile są one dostępne), aby zredukować zagrożenie do akceptowalnego poziomu lub może także odmówić wykonania czynności lub przerwać jej wykonywanie.
- „Część 5: Niezależność” - poza przestrzeganiem podstawowych zasad etyki, Międzynarodowe Standardy Niezależności wymagają od zawodowych księgowych wykonujących wolny zawód, aby pozostawali niezależni podczas przeprowadzania badania, przeglądu lub innych usług atestacyjnych.
- „Część 6: Konflikty interesów” - zawodowi księgowi aktywnie angażują się w życie gospodarcze w wielu rolach, co czasem może prowadzić do sytuacji, w których pojawiają się konflikty interesów. Konflikty takie nie stanowią jednak, same w sobie, naruszenia zasad kodeksu etyki. Jest tak dlatego, że nie zawsze można ich uniknąć - można je jednak skutecznie rozwiązywać poprzez zastosowanie ramowych założeń koncepcyjnych w celu identyfikacji, oceny i reakcji na zagrożenia.
- „Część 7: Zachęty, w tym prezenty i gościnność” - otrzymywanie różnego rodzaju prezentów czy zaproszeń na wydarzenia może być częścią naturalnego budowania relacji biznesowej na linii klient – księgowy (biegły rewident). Niekiedy jednak impulsem

do danej zachęty może być chęć wpłynięcia na czyjeś zachowanie. Z przeprowadzonej analizy możemy się dowiedzieć, jakie są rodzaje zachęt, jak je rozpoznać i przede wszystkim – jaka powinna być odpowiednia na nie reakcja księgowego (biegłego rewidenta).

- „Część 8: Reagowanie na naruszenie przepisów prawa i regulacji [w przypadku zawodowych księgowych zatrudnionych w przedsiębiorstwach]” - podstawowe zasady uczciwości i profesjonalnego postępowania wymagają od księgowych reagowania na naruszenie przepisów prawa i regulacji poprzez podjęcie odpowiednich działań, stawiając na pierwszym miejscu interes publiczny. Co niezmiernie ważne, zgłoszenie przez księgowego naruszenia prawa nie stoi w sprzeczności z zasadą poufności, gdyż "ujawnienie naruszenia przepisów prawa i regulacji odpowiednim władzom nie będzie traktowane jako naruszenie obowiązku zachowania poufności wobec pracodawcy zawodowego księgowego zatrudnionego w przedsiębiorstwie".
- „Część 9: Reagowanie na naruszenie przepisów prawa i regulacji [w przypadku zawodowych księgowych wykonujących wolny zawód]” – odnosi się do odpowiedzialności zawodowych księgowych wykonujących wolny zawód, w tym biegłych rewidentów. W sytuacji, gdy zawodowy księgowy wykonujący wolny zawód dowiaduje się lub podejrzewa, że doszło lub może dojść do naruszenia przepisów prawa i regulacji, wówczas zobowiązany jest poinformować o tym fakcie kierownictwo lub osoby sprawujące nadzór. Zawodowy księgowy jest również zobowiązany do podejmowania odpowiednich dalszych działań służących ochronie interesu publicznego. W materiale zwrócono także uwagę na fakt, że ze względu na charakter usług badania i przeglądu sprawozdań finansowych oraz związane z nimi oczekiwania społeczne, jeszcze większe obowiązki spoczywają na biegłych rewidentach. W materiale zamieszczono przykład sytuacji naruszenia przepisów prawa i regulacji oraz proponowane działania, jakie powinien podjąć zawodowy księgowy wykonujący wolny zawód w zależności od tego, czy przeprowadza badanie sprawozdania finansowego, czy świadczy usługi inne niż badanie i przegląd sprawozdania finansowego.
- „Część 10: Nacisk na naruszenie podstawowych zasad” – ze względu na szeroki zakres usług świadczonych przez zawodowych księgowych, w ich praktyce mogą pojawiać się sytuacje, w których klient, przełożony bądź inna osoba (np. sprzedawca lub pożyczkodawca) wywiera nacisk, którego celem jest naruszenie przez księgowego podstawowych zasad. Tych pięć zasad to: uczciwość, obiektywizm, kompetencje

zawodowe i należyta staranność, zachowanie poufności oraz profesjonalne postępowanie. Dochowując obowiązku działania w interesie publicznym, zawodowy księgowy nie może dopuścić do tego, aby nacisk skutkował naruszeniem podstawowych zasad. Nie może też wywierać nacisku na innych, aby dopuścili się takiego naruszenia.

- „Część 11: Rola księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie – skupienie na stronniczości” – od zawodowego księgowego oczekuje się takiego mentalnego nastawienia, które uosabia świadomość potencjalnego negatywnego wpływu stronniczości na osądy i decyzje. Rolą zawodowego księgowego jest stosowanie "zawodowego osądu lub osądu biznesowego nie ulegając przy tym stronniczości, konfliktowi interesów ani nadmiernemu wpływowi lub zależności".
- [Stosowanie założeń koncepcyjnych Kodeksu w okolicznościach COVID-19: scenariusze w ramach usług podatkowych oraz usług związanych z wyceną;](#)
- [COVID-19: Aspekty etyczne oraz rozważania dotyczące niezależności.](#)

2.2. Kontrola wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

Na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a, nadzór nad wypełnianiem przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu ODZ, prowadzony jest przez Komisję ds. szkoleń. W tym celu w ciągu roku podejmowane są działania monitorujące wykonanie obowiązku przez biegłych rewidentów. Działania te polegają na bieżącym informowaniu i przypominaniu biegłym rewidentom o liczbie godzin ODZ, jaka powinna być zrealizowana.

Krajowa Rada rozpatruje również wnioski biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym.

W trakcie 2020 r. 33 biegłych rewidentów uzyskało zgodę KRBR na odbycie ODZ terminie późniejszym.

W 2020 r. 5322 biegłych rewidentów podlegało obowiązkowi obligatoryjnego doskonalenia zawodowego. Osoby wpisane do rejestru w 2020 r. (73) zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy nie

podlegały obowiązkowi szkolenia w 2020 r. Spośród 5322 biegłych rewidentów zobowiązanych do szkolenia:

- 4901 osób wywiązało się z obowiązku odbycia co najmniej minimalnej liczby godzin obowiązkowego doskonalenia zawodowego,
- 419 osoby nie wywiązały się z obowiązku odbycia minimalnej liczby godzin obowiązkowego doskonalenia zawodowego.

Spośród osób, które nie wywiązały się z obowiązku odbycia minimalnej liczby godzin ODZ (419 osób):

- 289 osób zostało prawomocnie skreślonych z rejestru w 2020 r.,
- 45 osób zostało prawomocnie skreślonych z rejestru w 2021 r.

W okresie sprawozdawczym KRBR podjęła uchwały:

- Nr 1058/15a/2020 z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie przekazania do Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego listy biegłych rewidentów, którzy w roku 2019 nie dopełnili obowiązku obowiązkowego doskonalenia zawodowego biegłych rewidentów;
- Nr 1059/15a/2020 z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie procedury rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie obowiązkowego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym;
- Nr 1131/17a/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie określenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Pozostałe informacje związane z postępowaniem dyscyplinarnym zawarte są w sprawozdaniach Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego i Krajowego Sądu Dyscyplinarnego za 2020 r.

2.3. Przychody i wydatki związane z realizacją zadań nadzoru (uwzględnienie kosztów realizacji zadań).

Na podstawie art. 25 ust. 2 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. a, następujące zadania powierzono PIBR do realizacji w ramach nadzoru publicznego:

- ustanawianie krajowych standardów wykonywania zawodu i krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej;

- wykonywanie zadań służących należytemu wykonywaniu zawodu biegłego rewidenta i przestrzeganiu zasad etyki zawodowej przez członków Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, poprzez:

- kontrolę wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego oraz prowadzenie postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego.

Na realizację ww. zadań PANA przekazuje Polskiej Izbie Biegłych Rewidentów kwotę w wysokości nie większej niż 10% prognozowanych kosztów realizacji zadań Agencji w danym roku kalendarzowym, ujętych w planie finansowym Agencji na dany rok kalendarzowy.

Poniższa tabela obrazuje poszczególne pozycje kosztów dotyczących realizacji w 2020 r. zadań w ramach nadzoru publicznego, jakie powierzono PIBR:

lp.	Wyszczególnienie	Wartość w	Wartość w
		złotych	złotych
		prognozowana do poniesienia w roku, którego dotyczy rozliczenie	rzeczywiście poniesiona od 01.01.2020 do 31.12.2020
1.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym obejmujące:	1 701 331 zł	1 224 130 zł
	a) koszty bezpośrednie tłumaczenia międzynarodowych standardów badania, międzynarodowych standardów usług atestacyjnych innych niż badanie, międzynarodowych standardów usług pokrewnych, międzynarodowych standardów kontroli jakości oraz międzynarodowych standardów dotyczących zasad etyki zawodowej	362 595 zł	116 351 zł

	b) koszty bezpośrednie opracowania krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	36 500 zł	505 539 zł
	c) koszty bezpośrednie zatwierdzania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów krajowych standardów wykonywania zawodu, krajowych standardów kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej	24 539 zł	22 839 zł
	d) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy	919 612 zł	238 788 zł
	e) koszty pośrednie związane z realizacją zadań o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy	358 085 zł	340 613 zł
	łącznie (suma kosztów z lit. a-e)	1 701 331 zł	1 224 130 zł
2.	Koszty realizacji zadań PIBR, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit a ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym obejmujące:	247 669 zł	705 790 zł
	a) koszty bezpośrednie kontroli wypełniania przez biegłych rewidentów obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	172 558 zł	120 181 zł
	b) koszty bezpośrednie prowadzenia postępowań dyscyplinarnych dotyczących naruszeń obowiązków z zakresu obligatoryjnego doskonalenia zawodowego	18 000 zł	458 967 zł
	c) inne koszty bezpośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy	49 680 zł	- zł

	d) koszty pośrednie związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy	7 431 zł	126 642 zł
	łącznie (suma kosztów z lit. a-d)	247 669 zł	705 790 zł
3.	ŁĄCZNIE (SUMA KOSZTÓW) pozycja 1 i 2	1 949 000 zł	1 929 920 zł
Pozycja	Wyszczególnienie	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych).	Wartość w złotych (bez zaokrągleń do pełnych złotych).
4.	Kwota otrzymana od Agencji za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	1 949 000 zł	1 949 000,00 zł
5.	Kwota nadpłaty/niedopłaty kwoty za rok kalendarzowy, którego dotyczy rozliczenie	- zł	19 080,00 zł

3. Zadania samorządowe:

3.1 Postępowanie kwalifikacyjne dla kandydatów na biegłych rewidentów

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. KRBR podjęła (w porozumieniu z Komisją Egzaminacyjną) następujące uchwały, dotyczące postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na biegłych rewidentów i/lub funkcjonowania Komisji Egzaminacyjnej (w kolejności chronologicznej):

- uchwałę Nr 969/12a/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów;
- uchwałę Nr 996/13a/2020 z dnia 1 czerwca 2020 r. w sprawie terminów i trybu organizowania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów;

- uchwałę Nr 1237/19a/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie wysokości opłaty wstępnej za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego, która została uchylona uchwałą Nr 1368/21a/2021 z dnia 27 stycznia 2021 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie wysokości opłaty wstępnej za przystąpienie do postępowania kwalifikacyjnego;
- uchwałę Nr 1238/19a/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie wysokości opłat za poszczególne egzaminy, która została uchylona uchwałą Nr 1369/21a/2021 z dnia 27 stycznia 2021 r. w przedmiocie uchylenia uchwały w sprawie wysokości opłat za poszczególne egzaminy.

Ponadto sama Komisja Egzaminacyjna w okresie sprawozdawczym podjęła m.in. (w kolejności chronologicznej):

- w dniu 14 lutego 2020 r. uchwałę nr 345/2/2020 w sprawie przyjęcia projektu uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- w dniu 14 lutego 2020 r. uchwałę nr 346/2/2020 w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów z prawa gospodarczego obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej (dla osób, o których mowa w art. 4 ust. 4 i 5 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym) w 2020 r.,
- w dniu 13 marca 2020 r. uchwałę nr 358/3/2020 w sprawie odwołania egzaminów związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19,
- w dniu 13 marca 2020 r. uchwałę nr 364/3/2020 w sprawie terminów przeprowadzania egzaminów dyplomowych dla kandydatów na biegłych rewidentów w roku 2020,
- w dniu 17 kwietnia 2020 r. uchwałę nr 365/4/2020 w sprawie zawieszenia przeprowadzania egzaminów dla kandydatów na biegłych rewidentów w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19,
- w dniu 22 maja 2020 r. uchwałę nr 374/5/2020 w sprawie trybu organizowania egzaminów z wiedzy i egzaminów dyplomowych zawieszonych z powodu ogłoszenia stanu epidemii COVID-19,
- w dniu 22 maja 2020 r. uchwałę nr 374/5/2020 w sprawie zatwierdzenia warunków sanitarnych na egzamin dyplomowy dla kandydatów na biegłych rewidentów,
- w dniu 24 lipca 2020 r. uchwałę nr 411/7/2020 w sprawie zatwierdzenia warunków sanitarnych na egzaminy z wiedzy dla kandydatów na biegłych rewidentów oraz wydała:

- Komunikat Komisji Egzaminacyjnej w sprawie wypełniania matryc dołączanych do wniosku o zaliczanie egzaminu z wiedzy,
- Informację dla obywateli polskich, którzy są w trakcie uzyskiwania kwalifikacji zawodowych uprawniających do wykonywania zawodu biegłego rewidenta w Wielkiej Brytanii bądź którzy nabyli już uprawnienia do wykonywania tego zawodu w Wielkiej Brytanii.

3.2 Ewidencja biegłych rewidentów i firm audytorskich

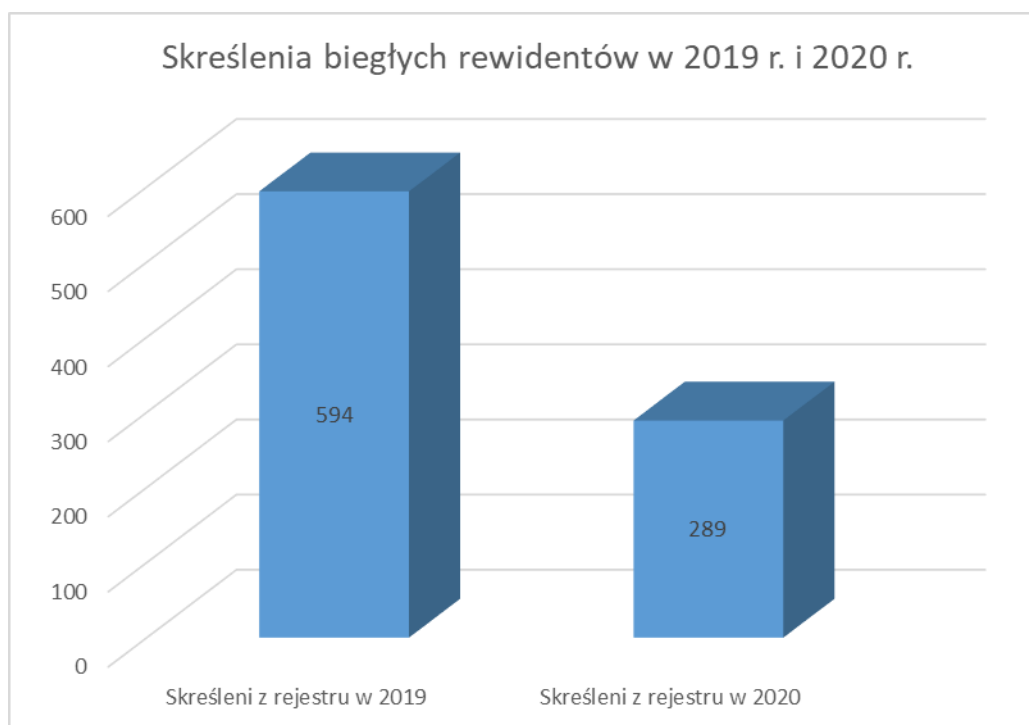
W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. decyzjami KRBR:

- 73 osoby zostały prawomocnie wpisane do rejestru,
- 289 biegłych rewidentów skreślono prawomocnie z rejestru, w tym:
  - 268 na wniosek biegłego rewidenta;
  - 20 z powodu śmierci;
  - 1 z powodu zaprzestania spełniania warunku, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy,
- 11 firm audytorskich zostało prawomocnie wpisanych na listę¹;
- 26 firm audytorskich zostało prawomocnie skreślonych z listy, w tym:
  - 22 na wniosek;
  - 1 z powodu skreślenia z rejestru biegłego rewidenta prowadzącego firmę audytorską w formie działalności gospodarczej we własnym imieniu i na własny rachunek;
  - 3 na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 7 ustawy (kara administracyjna).

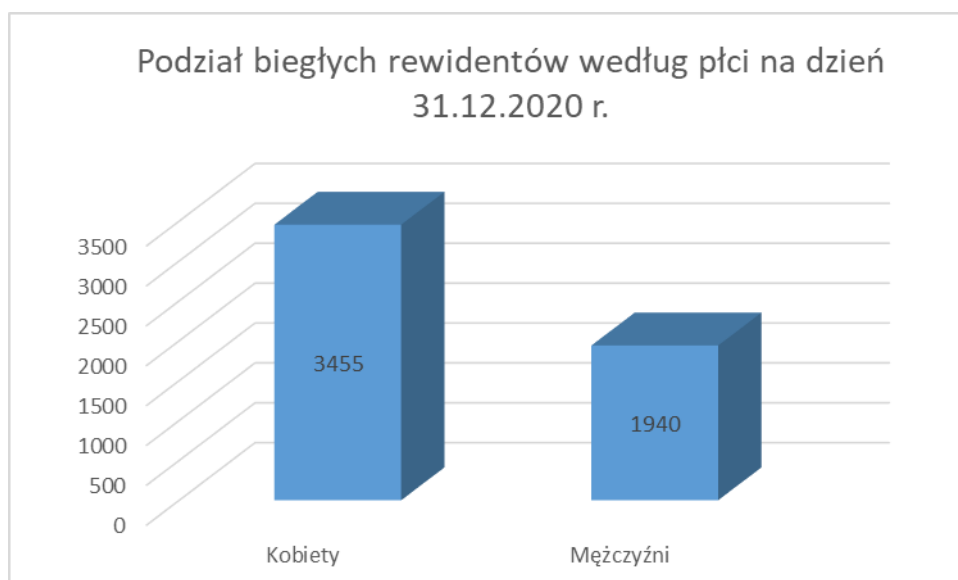
Obowiązująca od 2017 r. ustawa wprowadziła instytucję biegłego rewidenta seniora. Na dzień 31 grudnia 2020 r. rejestr biegłych rewidentów seniorów liczył 1286 osób.

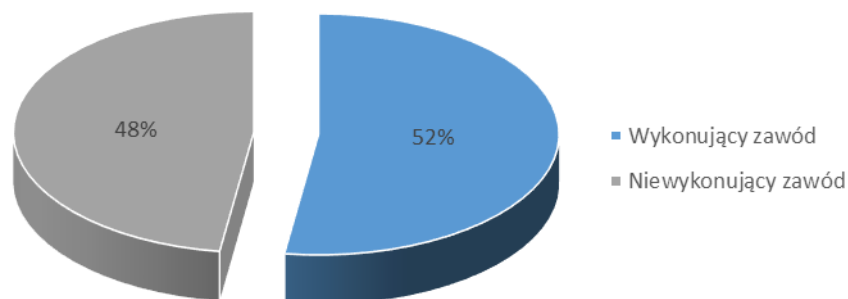
¹ Wpisy i skreślenia to efekt zakończenia postępowań administracyjnych przez KRBR rozpoczętych przed wejściem w życie zmienionych przepisów ustawy

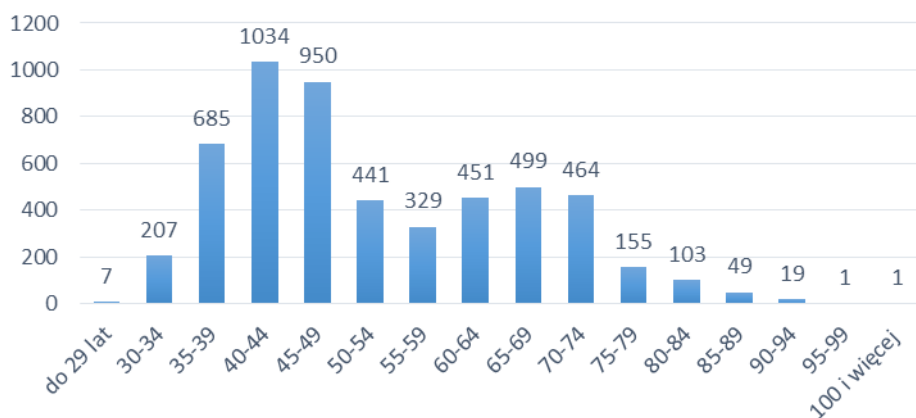
Jednocześnie na dzień 31 grudnia 2020 r. w rejestrze biegłych rewidentów znajdowało się 5395 osób (decyzje prawomocne), w tym 3455 kobiet oraz 1940 mężczyzn. Spośród ww. ogółu biegłych rewidentów 2820 deklarowało wykonywanie zawodu. Średnia wieku biegłego rewidenta na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosiła 55,4 lata.

Podział biegłych rewidentów według wykonywania zawodu na dzień 31.12.2020r.

Struktura wiekowa biegłych rewidentów na dzień 31.12.2020 r.

W 2020 r. KRBR prowadziła 2 (w tym 1 z 2018 r. oraz 1 z 2019 r.) postępowania administracyjne w sprawie skreślenia biegłych rewidentów z uwagi na nieuiszczanie składek członkowskich. Spośród ww. spraw KRBR nie wydała żadnej uchwały w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów. Do rozpatrzenia na 2021 r. pozostały 2 sprawy (1 z 2018 r., która decyzją KNA została zwrócona do ponownego rozpatrzenia oraz 1 z 2019 r., która decyzją KNA została zwrócona do ponownego rozpatrzenia.).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. pozostawały w toku:

- 2 postępowania administracyjne wszczęte z urzędu w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów z powodu nieuiszczania składek członkowskich za okres dłuższy niż rok (w oparciu o art. 18 ust. 1 pkt 4 ustawy),
- 1 postępowanie administracyjne wszczęte z urzędu w sprawie skreślenia z listy firm audytorskich (w oparciu o art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy – zaprzestanie spełniania wymogów, o których mowa w art. 46 ustawy),
- 1 postępowanie administracyjne w sprawie wpisu do rejestru biegłych rewidentów na podstawie art. 5 ust. 2a poprzednio obowiązującej ustawy),
- 17 postępowań administracyjnych w sprawie wpisu do rejestru biegłych rewidentów,
- 37 postępowań administracyjnych w sprawie skreślenia z rejestru biegłych rewidentów (na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy, tj. na wniosek).

Dodatkowo w 2020 r. KRBR podjęła następujące uchwały:

- uchwałą Nr 999/13a/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia procedury wpisu do rejestru biegłych rewidentów, zmienioną uchwałą Nr 1015/13a/2020 z dnia 18 czerwca 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia procedury wpisu do rejestru biegłych rewidentów oraz uchwałą Nr 1135/17a/2020 z dnia 2 października 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia procedury wpisu do rejestru biegłych rewidentów;
- uchwałą Nr 1134/17a/2020 z dnia 2 października 2020 r. w sprawie przyjęcia procedury skreślenia z rejestru biegłych rewidentów na wniosek; uchyloną uchwałą Nr 1303/20a/2020 z dnia 24 grudnia 2020 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie przyjęcia procedury skreślenia z rejestru biegłych rewidentów na wniosek.

3.3 Obligatoryjne doskonalenie zawodowe, w tym wykaz jednostek uprawnionych.

W 2020 r. KRBR podjęła m.in. następujące uchwały w sprawie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów:

- uchwałą Nr 823/9/2020 z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2020 r;

- uchwałę Nr 966/12a/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2020 r.;
- uchwałę Nr 1000/13a/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. uchwała w sprawie zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych do obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2020 r.;
- uchwałę Nr 1033/14a/2020 z dnia 16 lipca 2020 r. w sprawie zakresu tematycznego obligatoryjnego doskonalenia zawodowego dla biegłych rewidentów w 2021 r.;
- uchwałę Nr 1059/15a/2020 z dnia 6 sierpnia 200 r. w sprawie procedury rozpatrywania wniosków biegłych rewidentów o wyrażenie zgody na odbycie obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w terminie późniejszym;
- uchwałę Nr 1133/17a/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie zmiany wytycznych organizacyjno-metodycznych do ODZ dla BR w 2020 r.;
- uchwałę Nr 1244/19a/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-metodycznych do ODZ dla BR w 2021 r.;
- uchwałę Nr 1245/19a/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wpisu do wykazu jednostek uprawnionych;
- uchwałę Nr 1246/19a/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie upoważnienia wskazanych członków KRBR do przeprowadzania w imieniu KRBR wizytacji w jednostkach uprawnionych;
- uchwałę Nr 1247/19a/2020 z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie upoważnienia do przeprowadzania w imieniu KRBR wizytacji w jednostkach uprawnionych.

W 2020 r. jednostkami uprawnionymi do prowadzenia szkoleń ODZ były:

PIBR (organizująca szkolenia poprzez niepubliczną placówkę kształcenia ustawicznego Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, a także regionalne oddziały PIBR), jednostki uprawnione, o których mowa art. 10 ust. 2 ustawy, w tym:

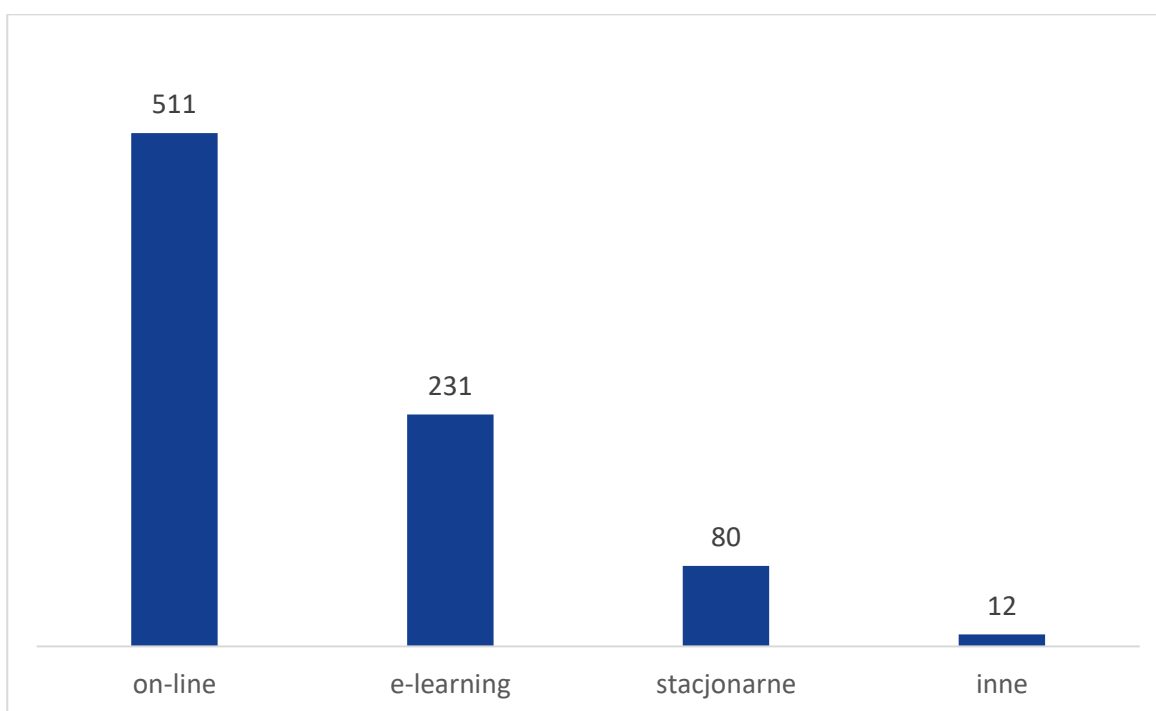
- 27 jednostek znajdujących się w strukturze organizacyjnej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce,
- 16 pozostałych jednostek uprawnionych.

Zgodnie z przepisami ustawy, KRBR prowadziła wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania ODZ, który publikowany był na stronie internetowej www.pibr.org.pl. (zestawienie w dalszej części sprawozdania).

Rok 2020 był wyjątkowy z punktu widzenia organizacji szkoleń, w związku z pandemią koronawirusa, która w 2020 r. zdeorganizowała świat i Polskę, szkolenia realizowane były głównie w trybie zdalnym (on-line).

Łącznie w 2020 r. organizatorzy szkoleń przeprowadzili 80 szkoleń stacjonarnych oraz 511 szkoleń w formule on-line. Rok 2020 był ostatnim z 3-letniego okresu rozliczeniowego ODZ biegłych rewidentów 2018-2020.

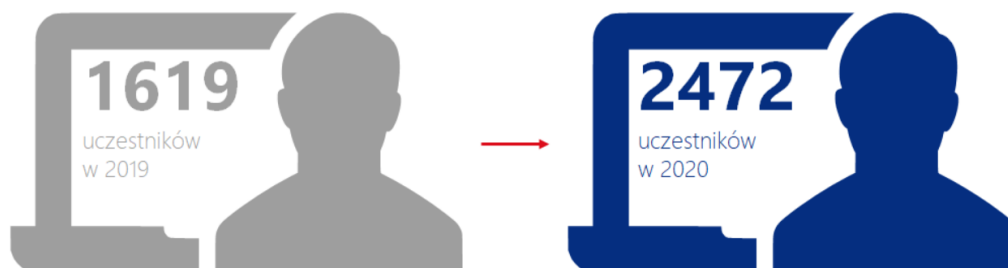
Liczba zorganizowanych szkoleń w 2020 r.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach stacjonarnych w ramach ODZ

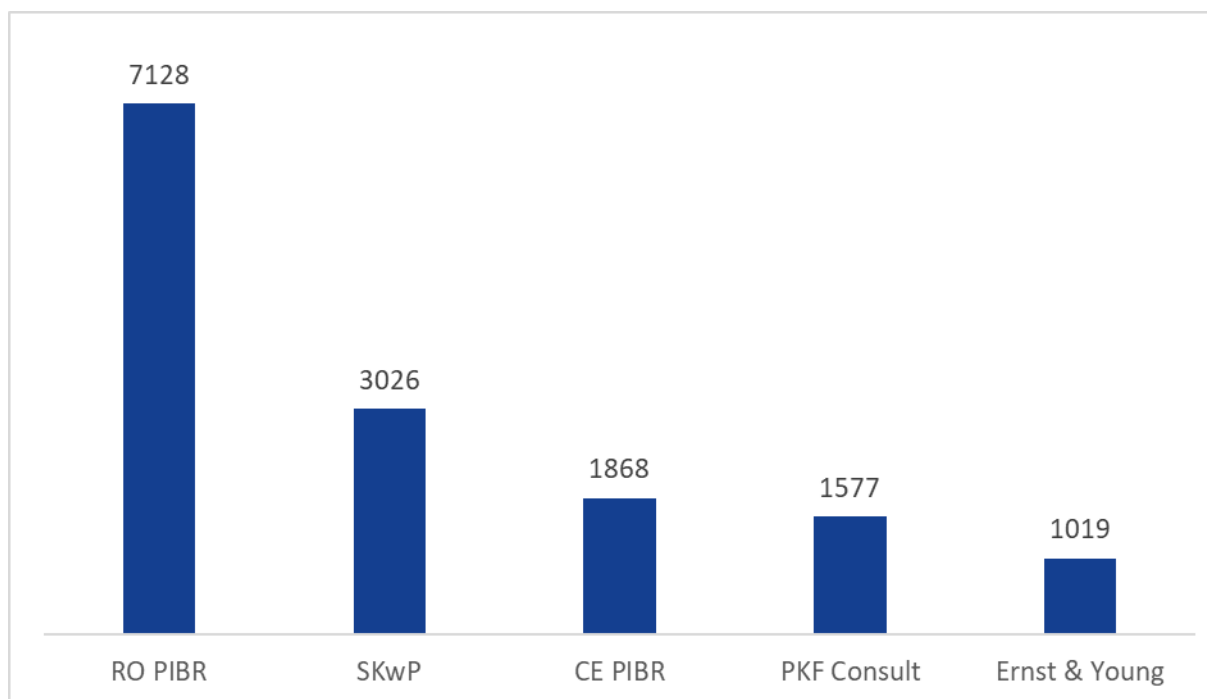

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach e-learning
w ramach ODZ

Wśród wszystkich jednostek organizujących szkolenia największą aktywnością wykazały się następujące:

*5 jednostek, które przeszkoliły
największą liczbę osób*

Wśród zorganizowanych szkoleń, najpopularniejszymi tematami były szkolenia z aktualizacji wiedzy z zakresu prawa podatkowego, zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym oraz kodeks spółek handlowych.

6 najpopularniejszych tematów szkoleniowych w ramach szkoleń

Wpływ ryzyka zniekształcenia sprawozdania finansowego drogą oszustwa na proces akceptacji badania i jego przebieg – aspekty praktyczne i formalnoprawne

Przychody ze sprzedaży – ustalanie, ujmowanie i prezentacja w świetle ustawy o rachunkowości

Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego

Kodeks spółek handlowych dla biegłych i księgowych

Zdolność jednostki do kontynuowania działalności a proces badania – odpowiedzialność, wymogi, realizacja i dokumentowanie z wykorzystaniem narzędzi dostępnych na rynku krajowym

Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego

W 2020 r. KRBR nie przeprowadziła wizytacji szkoleń ODZ w jednostkach uprawnionych.

W 2020 r. CE PIBR aktywnie prowadziło działalność poprzez organizację szkoleń w ramach ODZ oraz samokształcenia. Łącznie zorganizowaliśmy 96 odpłatnych szkoleń, w których uczestniczyło 2615 osób

Ponadto CE PIBR organizowało bezpłatne spotkania, dając biegłym rewidentom możliwość uzyskania godzin szkoleniowych w ramach samokształcenia, m. in.:

- Doświadczenia i wyzwania obowiązywania nowej ustawy o BR.
- Inwentaryzacja w czasie pandemii - czy coś się zmienia?
- Od e-sprawozdania i JPK do sprawozdania z badania.
- Proces badania SF przy pomocy programu U-FIN KDR - dostosowanie do nowych wyzwań.
- Ubezpieczenia w dobie cyfryzacji i pandemii.

Obok działalności szkoleniowej CE PIBR prowadzi również działalność wydawniczą. W 2020 r. wydaliśmy siedem nowych materiałów szkoleniowych.

3.4 Realizacja ważnych projektów PIBR będących wsparciem dla biegłych rewidentów i FA.

Wsparcie związane z pandemią COVID-19

Bardzo duży wpływ nie tylko na gospodarkę i społeczeństwo, ale także na działalność KRBR, samorządu biegłych rewidentów oraz na firmy audytorskie i wykonywanie zawodu przez biegłych rewidentów miała pandemia koronawirusa SARS-Cov-2. Z związku z zaistniałą sytuacją KRBR i PIBR podjęła szereg działań, m. in.:

1. Apel do biegłych rewidentów

KRBR przygotowała apel do biegłych rewidentów zachęcający do podjęcia działań, których celem jest zminimalizowanie ryzyka zarażenia i przenoszenia koronawirusa SARS-Cov-2 oraz do stosowania się do zaleceń epidemiologicznych.

2. Pismo do Prezesa Rady Ministrów

KRBR złożyła pisemny postulat o odroczenie określonych przepisami prawa terminów na sporządzenie rozliczeń i deklaracji podatkowych, a także sporządzenie i zatwierdzenie sprawozdań finansowych. KRBR wyraziła także poparcie dla podobnych postulatów złożonych przez inne organizacje zawodowe: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce oraz Krajową Izbę Doradców Podatkowych.

3. Bieżące informowanie o zmianach regulacji prawnych w ramach pakietu tzw. Tarczy Antykryzysowej

Informowanie o planach dotyczących m.in. wydłużenia terminów na sporządzenie deklaracji podatkowych, rozliczeń podatkowych, sporządzenie i zatwierdzenie sprawozdań finansowych oraz publikowanie projektów oraz przyjętych wersji tych aktów prawnych.

4. Poinformowanie o publikacjach komunikatów PANA i KEONA

Krajowa Rada przekazała biegłym rewidentom informację o komunikatach PANA oraz przetłumaczonym na język polski stanowisku Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Audytowego (KEONA) przedstawiających wytyczne dla biegłych rewidentów i firm audytorskich.

5. Wskazówki PIBR dotyczące badania sprawozdań finansowych za 2019 rok w związku z zagrożeniem koronawirusem SARS-Cov-2

Koronawirus stał się globalnym problemem. Dotyka on, w różnym zakresie, bezpośrednio lub pośrednio, klientów firm audytorskich, ale także i same firmy audytorskie. Sytuacja wynikająca z rozprzestrzeniania się koronawirusa sprawia, że planowanie oraz prowadzenie audytów było trudniejsze niż zwykle. Aby wesprzeć biegłych rewidentów, 16 marca 2020 r. opublikowaliśmy pierwsze wskazówki dotyczące badania sprawozdań finansowych za 2019 rok. W opracowaniu była mowa m.in. o zasadach bezpiecznej współpracy z klientem, zaprezentowane były informacje o podejściu do badania oraz sporządzania sprawozdania z badania w kontekście zdarzeń po dacie bilansu oraz oceny zdolności jednostki do kontynuowania działalności. Przedstawiono także przykładowe ujawnienia w sprawozdaniu finansowym związane z wpływem pandemii koronawirusa na działalność klienta. Podkreślono potrzebę szybkiej reakcji, przede wszystkim jak najszybszego kontaktu z zarządami klientów, radami nadzorczymi, komitetami audytu, aby wspólnie wypracować najbezpieczniejsze i najbardziej efektywne rozwiązania służące bieżącej współpracy, zakończeniu procesu sporządzania sprawozdania finansowego, jak również jego audytu. Zwrócono uwagę na rozważenie wydłużenia terminu zakończenia badania i omówienie z klientem możliwości zmiany warunków umowy o badanie w zakresie późniejszego zakończenia badania i przekazania sprawozdania z badania.

6. Wskazówki PIBR dotyczące badania kontynuacji działalności w warunkach pandemii koronawirusa

Kolejne opracowanie stanowiło kontynuację i rozwinięcie poprzednich wskazówek. W materiale skoncentrowano uwagę na wymogach KSB 570 (Z). W opracowaniu wyjaśniono różnice między obowiązkami i odpowiedzialnością zarządu, osób sprawujących nadzór oraz biegłego rewidenta. Zaprezentowano różne rodzaje czynników, które, indywidualnie lub łącznie z innymi, mogą zostać uznane za krytyczne dla zdolności do kontynuacji działalności lub wskazywać na istotną niepewność. Podkreślono, że z uwagi na dynamiczną sytuację ocena kierownictwa jednostki dotycząca kontynuacji działalności to proces, który powinien zakończyć się w dacie jak najbliższej dniu sporządzenia sprawozdania finansowego. Podsumowano wymogi standardu KSB 570 (Z) i ustawy o biegłych rewidentach dotyczące badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności w tym aspekcie. Szczegółnej uwadze polecamy diagram – ścieżkę decyzyjną, który w prosty sposób pokazuje wpływ wniosków biegłego

rewidenta na rodzaj opinii z badania. Zaprezentowano również oparte na KSB 570 (Z) przykłady ilustrujące zapisy w sprawozdaniu z badania dotyczące kontynuacji działalności.

7. Alerty Rady Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (ang. skrót IAASB)

KRBR, po przetłumaczeniu na język polski, udostępniła wszystkie dotychczas opublikowane przez twórcę międzynarodowych standardów badania - IAASB, alerty dotyczące badania sprawozdań finansowych w okresie pandemii.

- Pierwszy Alert, ogólny - wskazujący obszary wymagające szczególnej uwagi w zmieniającym się środowisku badania, a także na potrzebę analizy polityk i procedur systemu kontroli jakości związanych z kierowaniem i nadzorowaniem zespołów realizujących zlecenia oraz kontrolą ich pracy, pozostawanie wyczulonym na możliwość wystąpienia oszustwa lub błędu, w tym oszukańczej sprawozdawczości finansowej, oraz stawianie na pierwszym miejscu zawodowego sceptycyzmu. Udostępnione opracowanie przedstawia w sposób syntetyczny najważniejsze obszary, które mogą wymagać głębszej analizy przy projektowaniu i przeprowadzaniu procedur badania w celu uzyskania wystarczających i odpowiednich dowodów badania i sporządzenia odpowiedniego sprawozdania z badania.
- Kolejne, alerty szczegółowe były poświęcone:
  - kontynuacji działalności,
  - późniejszym zdarzeniom,
  - sprawozdawczości z badania,
  - przeglądowi śródrocznego sprawozdania finansowego przeprowadzonego zgodnie z MSP 2410,
  - badaniu szacunków księgowych.

Przetłumaczona została także lista kontrolna przygotowana przez IFAC dla małych firm dotycząca kontynuacji działalności – „Lista kontrolna kontynuacji działalności przez małe przedsiębiorstwo – jak przetrwać i dobrze prosperować po zakończeniu pandemii COVID-19”. Lista kontrolna obejmuje kluczowe zagadnienia w zakresie zarządzania finansami i zarządzania strategicznego, i ma za zadanie pomóc firmom w identyfikowaniu i analizowaniu istotnych kwestii.

Pozostałe działania KRBR na rzecz wsparcia firm audytorskich i biegłych rewidentów

W 2020 r. PANA skierowała do KRBR pismo, w którym wskazała na konieczność opracowania wytycznych dla firm audytorskich w zakresie wynagrodzeń. W związku z tym KRBR wydała:

- komunikat nr 4/2020 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie stosowania regulacji prawnych dotyczących wynagrodzeń, w tym wynikających z ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Komunikat ten stanowi pierwszy etap realizacji zaleceń PANA. W komunikacie tym zawarte zostały informacje przypominające o stosowaniu niektórych przepisów prawa dotyczących wynagrodzeń, w tym o ustawie, ustawie o minimalnym wynagrodzeniu oraz kodeksie cywilnym.
17 grudnia 2020 r. PANA poinformowała, że rozpatrzyła komunikat i nie stwierdziła podstaw do jego zaskarżenia.
- komunikat nr 5/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wskazówek dotyczących wynagrodzenia i ewidencjonowania czasu pracy, który został uchylony uchwałą Nr 1483/22a/2021 w przedmiocie uchylecia komunikatu Nr 5/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, podjętą w dniu 5 marca 2021 r. i skierowany do dalszych prac.

Na stronie internetowej PIBR, w e-Bibliotece lub w panelu biegłego rewidenta (po zalogowaniu się), udostępniono następujące opracowania:

- „System Wewnętrznej Kontroli Jakości (SWKJ) - wymogi wynikające ze zmiany ustawy o biegłych rewidentach”.

Nowelizacja ustawy o biegłych rewidentach z dnia 19 lipca 2019 r. wprowadziła zapisy dotyczące m.in. obowiązku uwzględnienia w SWKJ usług atestacyjnych innych niż badanie oraz usług pokrewnych wykonywanych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu. Celem przygotowanego przez PIBR przewodnika jest wsparcie firm audytorskich w dostosowaniu do tych zmian. W opracowaniu szczegółowo przeanalizowano wpływ nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach na SWKJ firm audytorskich. Można tu znaleźć informacje na temat nowych wymogów i terminów na dostosowanie działalności firm audytorskich, które budziły wątpliwości. Przedstawiono również wymogi dotyczące poszczególnych elementów SWKJ w odniesieniu do zleceń atestacyjnych innych niż badanie i usług pokrewnych oraz listę kontrolną, którą firmy audytorskie mogą wykorzystać do sprawdzenia kompletności swoich SWKJ z nowymi wymogami.

➤ „Wskazówki dla firm audytorskich dotyczące stosowania przepisów RODO w zakresie świadczenia usług atestacyjnych”

Opracowanie PIBR zawiera wskazówki, wyjaśnienia oraz wytyczne postępowania mające na celu wsparcie firm audytorskich w rozumieniu i realizacji obowiązków oraz w dostosowaniu działalności w zakresie świadczenia usług atestacyjnych do przepisów RODO² oraz ustawy. W opracowaniu wskazano podstawowe obowiązki firm audytorskich, gdy występują w roli administratora danych, a także przedstawiono w jaki sposób należy je prawidłowo realizować. Można tu znaleźć instrukcję zabezpieczania danych przekazywanych drogą elektroniczną, przykładową procedurę upoważniania, procedurę, gdy stwierdzono naruszenie ochrony danych, wytyczne dotyczące analizy ryzyka – przykładową metodę szacowania ryzyka, wytyczne dotyczące rejestrów czynności, procedurę postępowania w przypadku konieczności dokonania oceny skutków, gdy przetwarzanie może nieść wysokie ryzyko dla ochrony danych oraz wytyczne dotyczące retencji danych.

Materiał, podobnie jak materiały dotyczące AML, jest udostępniony w formacie pdf, a także w formacie Word, ułatwiającym bezpośrednią implementację wskazówek.

W 2020 roku udostępniliśmy także drugie wydanie opracowania dotyczącego RODO ze zmienionym załącznikiem nr 7 - zmieniony został format znajdującej się tam tabeli.

➤ Opracowanie AML

Na początku stycznia 2020 r. Krajowa Rada przypomniała, że biegli rewidenci są „instytucją obowiązana” i w związku z tym są objęci obowiązkami wynikającymi z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (ustawa AML). Zarówno pierwsze przygotowane przez PIBR i udostępnione na początku 2020 r. jak i drugie, zaktualizowane wydanie materiałów, pomaga w realizacji tych obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (AML) i składa się z trzech części:

- „przykładowej wewnętrznej procedury” wprowadzonej na podstawie art. 50 ustawy AML. W opracowaniu zamieszczone są też przykładowe oświadczenia i inne praktyczne wskazówki;

---

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1).

- zestawienia obowiązków wynikających z ustawy AML wraz ze wskazaniem terminu lub częstotliwości ich realizacji;
- wykazu linków do przydatnych komunikatów Generalnego Inspektora Informacji Finansowej (GIIF), w tym m.in.: bezpłatnego e-learningowego kursu dla pracowników instytucji obowiązanych oraz pierwszej Krajowej Oceny Ryzyka Prania Pieniędzy oraz Finansowania Terroryzmu.

Aktualizacji dokonano w związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi ustawy AML oraz w rezultacie otrzymanej z Ministerstwa Finansów odpowiedzi.³

➤ Przewodnik IFAC - Przeciwdziałanie praniu pieniędzy

Sześcioczęściowa seria przygotowana przez IFAC jest przewodnikiem po zasadach przeciwdziałania praniu pieniędzy dla zawodowych księgowych. W 2020 r. przetłumaczono:

- „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy: Podstawowe informacje – Część 1: Wprowadzenie do zasad przeciwdziałania praniu pieniędzy dla zawodowych księgowych”;
- „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy, Podstawowe informacje: Część 2 – Podejście oparte na szacowaniu ryzyka”.

➤ Miniprzewodnik „Jak sporządzić, podpisać i zweryfikować e-sprawozdanie finansowe?”

Przygotowany przez PIBR miniprzewodnik przybliży udostępnioną przez Ministerstwo Finansów aplikację „e-Sprawozdania Finansowe”, podpowiada, jak podpisać, a także jak zweryfikować e-sprawozdanie finansowe z wykorzystaniem bezpłatnych narzędzi dostępnych w Internecie. Przygotowany materiał to rodzaj praktycznych wskazówek, które w prosty sposób:

- wyjaśniają, jak sporządzić e-sprawozdanie finansowe z wykorzystaniem udostępnionej przez Ministerstwo Finansów aplikacji oraz przybliżają funkcjonalności tej aplikacji,
- wskazują, jak można takie sprawozdanie podpisać podpisem zaufanym oraz
- opisują jak testowo zweryfikować poprawność przygotowanych plików, aby upewnić się, że sprawozdanie zostanie przyjęte do repozytorium eKRS.

Ułatwieniem w korzystaniu z opracowania jest zilustrowanie poszczególnych etapów procesu.

➤ „Wskazówki dotyczące potwierdzeń zewnętrznych w warunkach badania zdalnego”

Celem opracowania PIBR jest wsparcie biegłych rewidentów poprzez przybliżenie wybranych wymogów KSB 505 – „Potwierdzenia zewnętrzne”, przy uwzględnieniu specyfikacji badania

---

³ Więcej na ten temat w aktualności [„MF wyjaśnia zapisy ustawy AML”](#).

zdalnego, elektronicznej komunikacji i podpisów elektronicznych. W materiale jest przedstawiona procedura potwierdzeń zewnętrznych w relacji: biegły rewident - klient (sporządzający sprawozdanie finansowe) - strona trzecia (potwierdzająca).

Udostępniliśmy także inne, przetłumaczone na język polski opracowania IFAC, IAASB czy też IESBA, jak np.

- „Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: dokumentacja badania w przypadku korzystania z automatycznych narzędzi i technik”

Materiał IAASB, którego celem jest pomoc w zrozumieniu jak zastosowanie automatycznych narzędzi i technik w trakcie badania może wpłynąć na dokumentację biegłego rewidenta sporządzaną zgodnie z MSB 230 „Dokumentacja badania” (przyjętym jako KSB 230) oraz z wymogami innych odpowiednich MSB.

- Seria pt. „Analiza kodeksu IESBA” przygotowana przez IESBA, składająca się z 12 części na bieżąco tłumaczonych. Omówiono szerzej w części poświęconej zagadnieniom Etyki.

KRBR stara się być też bardzo aktywna we współpracy z innymi instytucjami. Do Departamentu Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości w Ministerstwie Finansów, jak i innych Departamentów, kierujemy pojawiające się wątpliwości związane z interpretacją przepisów prawa. W 2020 roku otrzymaliśmy następujące interpretacje:

- ✓ Rotacja firmy audytorskiej współpracującej z JZP po zmianie ustawy o biegłych rewidentach

Ministerstwo Finansów wyjaśniło, jak uchylenie przepisu art. 134 ust. 1 ustawy o biegłych rewidentach wpłynęło na rotację firmy audytorskiej badającej sprawozdanie finansowe JZP.

Jednocześnie przypomnieliśmy, że nie zostały uchylone przepisy art. 134 ust. 2 i 3 ustawy o biegłych rewidentach dotyczące rotacji kluczowego biegłego rewidenta.

- ✓ Świadczenie usług zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu

Po nowelizacji ustawy o biegłych rewidentach, dokonanej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r.⁴, pojawiły się wątpliwości dotyczące tego, czy biegły rewident/firma audytorska może

---

⁴ Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1571).

wykonywać usługi atestacyjne i usługi pokrewne zgodnie z innymi standardami niż krajowe standardy wykonywania zawodu („KSWZ”). MF podzieliło stanowisko KRBR w tym zakresie i wyjaśniło, że:

- Wszelkie usługi atestacyjne, czy też pokrewne, których wykonanie przez biegłego rewidenta jest wymagane przepisami polskiego prawa, należy wykonywać zgodnie z KSWZ.
- Jeśli przy wykonywaniu usługi atestacyjnej innej niż czynność rewizji finansowej, niezastrzeżonej do wykonywania przez biegłego rewidenta, lub usługi pokrewnej, biegły rewident powołuje się na zgodność z KSWZ, to świadczenie takich usług może się odbywać wyłącznie w ramach firmy audytorskiej.
- Nie można wykonywać usług powołując się na zgodność z KSWZ w firmie niebędącej firmą audytorską lub przez osobę nieposiadającą tytułu biegłego rewidenta.
- Wykonywanie przez firmę audytorską usług atestacyjnych lub pokrewnych zgodnie ze standardami innymi niż KSWZ jest możliwe. Może to mieć miejsce, gdy ze względu na szczególne potrzeby klienta nie jest możliwe zastosowanie KSWZ. Tę kwestię należy ustalić przystępując do realizacji każdego zlecenia.

✓ Odpowiedź na kolejne pytania związane z nowelizacją ustawy o biegłych rewidentach

Departament Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości wyjaśnił:

1. Jak należy rozumieć zapisy dotyczące wejścia w życie zmienionych postanowień ustawy w odniesieniu do dokumentacji, w tym do dokumentacji z wykonania usług atestacyjnych lub pokrewnych oraz okresu na dostosowanie firm audytorskich (organizacji wewnętrznej, systemu wewnętrznej kontroli jakości oraz dokumentacji) do wymogów znowelizowanej ustawy?
2. Czy sporządzenie sprawozdania finansowego dla klienta, dla którego są usługowo prowadzone księgi rachunkowe, jest usługą pokrewną?
3. Czy usługi due diligence są usługami pokrewnymi?

✓ Interpretacja zapisów ustawy o rachunkowości („uor”) w sprawie zamknięcia ksiąg rachunkowych i roku obrotowego oraz kontynuacji działalności

- * Pierwsza część pytań zadanych przez KRBR dotyczyła kwestii związanych z zamknięciem ksiąg rachunkowych i sporządzeniem sprawozdania finansowego na inny dzień niż na koniec przyjętego przez jednostkę roku obrotowego, w kontekście obowiązków

związanych ze sporządzeniem „rocznego” sprawozdania finansowego oraz roku obrotowego stosowanego dla celów podatkowych.

- * Kolejne pytania dotyczyły tematyki zamknięcia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdań finansowych na dzień poprzedzający postawienie jednostki w stan likwidacji oraz na dzień kończący rok obrotowy po tym zdarzeniu, zwłaszcza w zakresie charakteru tego sprawozdania i wykazywanych w nim danych porównawczych.
- * Ostatnia część pytań dotyczyła problematyki łączenia i przejmowania jednostek w kontekście przyjęcia zasady kontynuacji działalności przez jednostkę przejmowaną.

✓ Interpretacja zapisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Departament Informacji Finansowej podzielił pogląd KRBR, że zapisy ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (ustawa AML) i dyrektywy 2015/849 oraz ustawy o biegłych rewidentach wprowadzają wątpliwości interpretacyjne. Z literalnego brzmienia przepisu ustawy AML wynika, że instytucją obowiązaną są biegli rewidenci. Przepisu tego nie sposób jednak odczytywać w oderwaniu od dyrektywy 2015/849 – źródła zmian w polskiej ustawie w wyniku implementacji prawa unijnego, która wskazuje, że przepisy dyrektywy mają zastosowanie do osób fizycznych lub prawnych podczas wykonywania ich działalności zawodowej biegłych rewidentów. Zdaniem resortu może to prowadzić do wniosku, że poza przypadkiem, kiedy biegły rewident wykonuje zawód jako osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą we własnym imieniu i na własny rachunek, w pozostałych przypadkach instytucją obowiązaną powinna być firma audytorska.

Potwierdzono ponadto, że obowiązki jako instytucji obowiązanych powstają w związku z wykonywaniem działalności biegłych rewidentów, czyli podczas:

- 1) wykonywania czynności rewizji finansowej,
- 2) świadczenia usług atestacyjnych innych niż czynności rewizji finansowej, niezastrzeżonych do wykonywania przez biegłych rewidentów,
- 3) świadczenia usług pokrewnych

- zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu. Obowiązki nie powstają natomiast w przypadku świadczenia innych usług jak np. prowadzenia szkoleń czy przygotowania w ramach doradztwa dla klienta narzędzi w formie arkuszy Excel.

✓ Nieważność badania z mocy prawa

Art. 66 ust. 6 uor wskazuje, w jakich okolicznościach badanie sprawozdania finansowego jest nieważne z mocy prawa – po naruszeniu wymienionych w art. 66 ust. 6 ustawy o rachunkowości przepisów ustawy o biegłych rewidentach lub rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014, które odnoszą się do niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej. Departament Efektywności Wydatków Publicznych i Rachunkowości wyjaśnił, że każde naruszenie przepisów wskazanych w art. 66 ust. 6 ustawy o rachunkowości skutkuje nieważnością badania z mocy prawa – niezależnie od stopnia naruszenia przepisów.

✓ Wątpliwości dotyczące oznaczenia tzw. kodem GTU 12 usług badania sprawozdań finansowych.

Po wejściu w życie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług firmy audytorskie zaczęły zgłaszać wątpliwości dotyczące oznaczenia tzw. GTU_12 usług audytorskich w zakresie badania sprawozdań finansowych. Według oceny PIBR świadczenie usług badania sprawozdań finansowych wchodzi w zakres grupowania 69.20.1 PKWiU – „Usługi w zakresie audytu finansowego” i nie jest objęte obowiązkiem oznaczania w ewidencji prowadzonej dla celów VAT grupowaniem „12”. O potwierdzenie PIBR zwrócił się do Krajowej Informacji Skarbowej (KIS). Wśród wymienianych przez KIS symboli PKWiU, związanych z obowiązkiem raportowania w polu GTU_12, nie ma symbolu 69.20.1 PKWiU – „Usługi w zakresie audytu finansowego”.

✓ Uzyskanie przez spółki komandytowe statusu podatnika CIT

Przepisy nowej ustawy zmieniającej podatki⁵ („uzp”) przewidywały, iż spółki komandytowe uzyskują status podatnika podatku dochodowego od osób prawnych - CIT - od 1 stycznia 2021 r. lub od 1 maja 2021 r. Interpretacja Ministerstwa Finansów dotyczy związanych z tym konsekwencji sprawozdawczych.

Inne zadania, związane z tak ważnym dla biegłych rewidentów i firm audytorskich wsparciem, zrealizowane w 2020 r.:

- Praktyczne przykłady sprawozdań z badania za 2019 rok

---

⁵ Ustawa z dnia 28 listopada 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 2123).

W załącznikach od 2.1 do 2.10 uchwały KRBR nr 3430/52a/2019 zamieszczone są przykłady ilustrujące sprawozdania z badania dla różnych okoliczności z jakimi może zetknąć się biegły rewident w trakcie badania. Biegli rewidenci stosują przykłady ilustrujące sprawozdanie z badania przy uwzględnieniu założeń opisanych w każdym z przykładów, mając na uwadze, że przykłady mają uniwersalny charakter i każdorazowo powinny zostać dostosowane do okoliczności konkretnego zlecenia badania. W związku z tym, celu uwzględnienia wszystkich okoliczności danego zlecenia badania, biegły rewident w niektórych sytuacjach powinien skorzystać z więcej niż tylko jednego przykładu, np. jeżeli w badanej jednostce powołana została rada nadzorcza, biegły rewident powinien posłużyć się zapisami pochodzącymi z przykładu, w którym takie założenie jest przyjęte. Aby ułatwić korzystanie z załączonych do ww. uchwały przykładów, tak jak w rok wcześniej, 18 lutego 2020 r. PIBR przygotowała praktyczne przykłady sprawozdań z badania sprawozdań finansowych za 2019 rok. W przykładach zostały zamieszczone zaktualizowane adresy publikacyjne ustaw, obowiązujące uchwały KRBR oraz odniesienia do nowych interpretacji Ministerstwa Finansów dotyczących sprawozdań z badania. Przykłady zostały zamieszczone w „Wyszukiwarce standardów” i są dostępne po wybraniu następujących filtrów: Rodzaj usługi: Badanie; Dzień bilansowy: 31.12.2019 r. Dla wyróżnienia, link do nich został oznaczony kolorem czerwonym.

– Alert specjalny - Badanie za 2019 rok

Alert specjalny był poświęcony badaniu sprawozdania finansowego za 2019 rok. Stanowił on kontynuację zapoczątkowanej wcześniej dobrej praktyki cyklicznego udostępniania biegłym rewidentom podsumowania najważniejszych zmian w przepisach prawa i regulacjach mających związek z badaniem sprawozdań finansowych. W Alercie specjalnym przypomniano o zmianie ustawy o biegłych rewidentach oraz wynikającym z niej wymogu sporządzania już wszystkich sprawozdań z badania w postaci elektronicznej. Przypomniano również, że od 1 stycznia 2020 r. do badania sprawozdań finansowych, bez względu na to jaki okres sprawozdawczy one obejmują, zastosowanie ma jeden, najnowszy pakiet krajowych standardów badania przyjętych uchwałą KRBR nr 3430/52a/2019 a także wyjaśniono na czym polegają zmiany w tych standardach. Podsumowano wymogi nowego „Międzynarodowego Kodeksu etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowych standardów niezależności)” wprowadzonego uchwałą KRBR nr 3431/52a/2019 jako zasady etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz wyjaśniono od kiedy ma on zastosowanie.

Zaprezentowano także najnowsze interpretacje Ministerstwa Finansów i KNA dotyczące badania. W Alercie można też znaleźć zaktualizowane brzmienie oświadczenia kierownika jednostki wynikające z KSB 580 - „Pisemne oświadczenia” oraz praktyczne przykłady sprawozdań z badania (o których mowa powyżej).

– Zaktualizowane praktyczne przykłady raportów z przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego

Aby wesprzeć biegłych rewidentów we właściwym raportowaniu wyników przeglądu śródrocznego sprawozdania finansowego PIBR zaktualizowała przykłady takich raportów. Aktualizacja dotyczyła głównie referencji do aktualnego brzmienia Krajowego Standardu Przeglądu 2410 „Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzony przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki” przyjętego uchwałą nr 3436/52e/2019.

Dla przypomnienia, KSP 2410 ma zastosowanie tylko w przypadku, gdy biegły rewident podejmujący się wykonania usługi przeglądu śródrocznych informacji finansowych jednostki badania też roczne sprawozdanie finansowe tej jednostki.

– Anglojęzyczny tekst znowelizowanej ustawy o biegłych rewidentach

PIBR udostępniła przetłumaczony na język angielski tekst ustawy o biegłych rewidentach w dwóch wersjach - tekst ujednolicony oraz tekst ze wskazaniem zmian. Od czasu przetłumaczenia ustawy, które miało miejsce przed opublikowaniem tekstu jednolitego ustawy, nie było zmian w jej treści, a więc tłumaczenie odpowiada aktualnemu brzmieniu ogłoszonemu w postaci tekstu jednolitego. Tekst jednolity ustawy oraz tłumaczenie można znaleźć na stronie internetowej w sekcji Regulacje krajowe/Ustawy. Należy pamiętać, że jest to tylko tłumaczenie i w razie jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, należy kierować się polskim brzmieniem przepisów.

– Standaryzacja potwierdzeń bankowych

Niezwykle ważne było podjęcie w ostatnim kwartale minionego roku rozmów ze Związkiem Banków Polskich i przedstawicielami banków o standaryzacji potwierdzeń bankowych. Aktualna praktyka, czyli funkcjonowanie różnych formularzy takich potwierdzeń, jest złym rozwiązaniem, które nikogo nie satysfakcjonuje. Dotychczasowe rozmowy wskazują, że nasza inicjatywa standardowego rozwiązania w tym obszarze ma duże szanse powodzenia.

Informacje o ważniejszych inicjatywach KRBR, które miały miejsce w poprzednich latach, które nadal mają zastosowanie:

– e-czytnik: w dniu 10 stycznia 2019 r. na stronie internetowej samorządu w panelu po zalogowaniu się na profil biegłego rewidenta została udostępniona pierwsza wersja narzędzia pomocnego w badaniu sprawozdania finansowego sporządzonego w strukturze logicznej (opublikowanej w BIP). Czytnik e-sprawozdań finansowych umożliwia odczytywanie elektronicznego sprawozdania finansowego w formacie XML. W dniu 17 maja 2019 r. e- czytnik został udostępniony na indywidualnych kontach poszczególnych firm audytorskich, aby ułatwić dostęp do niego również innym członkom zespołów audytorskich. W dniu 24 września 2019 r. czytnik e-sprawozdań został dostosowany do zaktualizowanych przez Ministerstwo Finansów struktur logicznych, które obowiązują do sprawozdań finansowych sporządzanych od dnia 1 września 2019 r. Dnia 3 października 2019 r. e-czytnik został udostępniony również kandydatom na biegłych rewidentów.

– Umowa o badanie: w dniu 22 listopada 2019 r. KRBR przyjęła komunikat nr 3/2019 w sprawie przykładowej umowy o przeprowadzenie badania ustawowego sprawozdania finansowego. Zmiana przykładowej umowy wynikała między innymi z otrzymanego pisma Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych prezentującego pogląd, że firmy audytorskie i biegli rewidenci występują w roli samodzielnych administratorów w rozumieniu przepisów „RODO”, jak również szeregu zmian w przepisach prawa i regulacjach zawodowych, jakie nastąpiły od czasu udostępnienia przez KRBR poprzedniej wersji przykładowej umowy o przeprowadzenie badania ustawowego klienta, który nie jest JZP.

– e-sprawozdawczość: w lutym 2019 r. celem zapewnienia lepszego dostępu dla biegłych rewidentów do wszystkich informacji i materiałów dotyczących nowego zagadnienia jakim była e-sprawozdawczość na stronie internetowej PIBR została wydzielona nowa sekcja „e-Sprawozdawczość. W tej sekcji można znaleźć między innymi odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania (FAQ) opracowane przez PIBR, Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Sprawiedliwości, jak również pomoc w elektronicznych sprawozdaniach finansowych - dostęp do samorządowego czytnika e-sprawozdań XML.

– „Wyszukiwarka standardów: rozwój udostępnionej wcześniej na stronie internetowej samorządu wyszukiwarki, która pomaga określić, jakie standardy obowiązują przy usługach

obejmujących wybrany okres sprawozdawczy. W Wyszukiwarce zostało udostępnione brzmienie poszczególnych standardów oraz przykłady raportowania (w tym sprawozdań z badania), a także inne pomocne materiały.

– Alerty PIBR: kontynuacja cyklu Alertów poświęconych poszczególnym krajowym standardom badania, w tym standardom, których treść została zmieniona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (ang. International Auditing and Assurance Standards Board, „IAASB”) (IAASB). Łącznie przygotowano 43 Alerty.

– Odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania: Na początku stycznia 2019 r. wprowadzono nową formułę Konsultacji PIBR. Dotychczasowa formuła zakładała indywidualne odpowiedzi na pytania zgłaszane przez biegłych rewidentów za pomocą udostępnionego na stronie internetowej samorządu formularza „Konsultacje PIBR”. Zmiana dotyczyła tego, że pytania nadsyłane różną drogą są zbierane i grupowane. Następnie po dokonaniu wyboru najbardziej istotnych dla całego środowiska i najczęściej się powtarzających kwestii są przygotowywane odpowiedzi, które były publikowane na stronie internetowej PIBR w zakładce „Najczęściej zadawane pytania” (ang. Frequently Asked Questions, „FAQ”). Zakres publikowanych w nowej formule informacji został ograniczony do tematyki związanej ze standardami wykonywania zawodu, kontroli jakości oraz zasad etyki zawodowej.

– Przewodnik MSB-procedury: 12 grudnia 2017 r. został udostępniony „Przewodnik MSB – procedury Wydanie II”. Celem opracowania było wsparcie biegłych rewidentów w badaniu sprawozdań finansowych według nowych dla biegłych rewidentów (w tamtym okresie) standardów (MSB), a także tworzenie nowej, dobrej praktyki audytu. Przewodnik to zestaw procedur, których zastosowanie ułatwia sprawne przejście przez proces badania. Materiał jest przede wszystkim wsparciem dla biegłych rewidentów pracujących z firmami z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Materiał należy traktować jako ogólne wytyczne, a korzystanie z Przewodnika nie zastąpi znajomości i stosowania standardów badania. Wykorzystując przedstawiony w przewodniku indeks i programy badania, użytkownik zyskuje uporządkowaną dokumentację badania, sporządzoną w sprawdzony i zweryfikowany sposób. Podkreślamy jednak, że II wydanie „Przewodnika MSB-procedury” nie zawiera zmian wynikających ze zmiany standardów KSB: 700 (Z), 701, 705 (Z), 706 (Z), 720 (Z), 260 (Z), 570

(Z) oraz 250 (Z) i 610 (Z). Ponadto w Przewodniku nie zostały wprowadzone zmiany wynikające z przyjęcia nowej formuły tłumaczenia międzynarodowych standardów i nowego jednolitego słowniczka podstawowych pojęć. Do czasu zaktualizowania i udostępnienia zmienionego opracowania biegli rewidenci korzystający z II wydania „Przewodnika MSB-procedury” powinni we własnym zakresie wprowadzić niezbędne zmiany i dostosowania.

– KOMPAS 2: Uruchomiony 18 września 2018 r. Kompas 2 – to bezpłatne narzędzie wspomagające badanie zgodne z MSB. Aplikacja jest dostępna z poziomu konta firmy audytorskiej na portalu <https://www.pibr.org.pl/pl/auth/login>. Kompas łączy w jednym wygodnym narzędziu zalety „Przewodnika MSB – procedury” i „Wyszukiwarki standardów”, dostępnej online na stronie PIBR. Kompas to seria ponad sześćdziesięciu formularzy, prowadzących użytkownika przez kolejne etapy badania, od akceptacji klienta po sporządzenie dokumentacji z badania. Dzięki wypełnianiu poszczególnych kwestionariuszy Kompas pozwala stosować odpowiednie do sytuacji standardy techniczne. Badanie za pomocą aplikacji może prowadzić zespół wraz z kluczowym biegłym rewidentem.

5 października 2018 r. na stronie PIBR została udostępniona także wersja demonstracyjna aplikacji Kompas 2.0. Od tego czasu wszyscy zalogowani biegli rewidenci oraz kandydaci do zawodu mogą korzystać z wersji demonstracyjnej, która pozwala skorzystać z wszystkich funkcjonalności aplikacji bez wprowadzania realnych danych czy logowania się poprzez profil firmy audytorskiej. Możliwość bezpiecznego przejścia całej ścieżki badania to duże ułatwienie przy pierwszym kontakcie z aplikacją, a także cenne narzędzie edukacyjne dla tych, którzy dopiero zdobywają uprawnienia.

Podkreślamy jednak, że Kompas 2, podobnie jak II wydanie „Przewodnika MSB - procedury” , nie zawiera zmian wynikających ze zmiany standardów KSB: 700 (Z), 701, 705 (Z), 706 (Z), 720 (Z), 260 (Z), 570 (Z) oraz 250 (Z) i 610 (Z) ani ze zmiany nowej formuły tłumaczenia międzynarodowych standardów i nowego jednolitego słowniczka podstawowych pojęć. Do czasu udostępnienia zaktualizowanego oprogramowania korzystający z niego biegli rewidenci powinni we własnym zakresie wprowadzić niezbędne zmiany i dostosowania.

3.5 Nakładanie sankcji administracyjnych na FA.

Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1571) prowadzenie spraw dotyczących nakładania kar na firmy audytorskie weszło w zakres kompetencji PANA, natomiast zgodnie z art. 26 ust. 1 tej ustawy, Krajowa Rada prowadzi postępowania administracyjne wszczęte i niezakończone przed dniem 1 stycznia 2020 r.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. KRBR podjęła 31 uchwał w sprawie nałożenia na firmy audytorskie kary administracyjnej.

Spośród wszystkich uchwał podjętych przez KRBR w 2020 r., prowadzonych o nałożenie sankcji administracyjnych, o których mowa w art. 183 ust. 1 ustawy:

- 1 uchwała dotyczyła nałożenia kary administracyjnej – kary upomnienia, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 1 ustawy, w której jednocześnie odmówiono nakazu podania do publicznej wiadomości, wraz z informacją o popełnionym przez firmę audytorską naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze, nazwy firmy audytorskiej wraz z numerem, pod którym firma audytorska jest wpisana na listę oraz nakazano firmie audytorskiej powstrzymać się w przyszłości do określonego postępowania;
- 3 uchwały dotyczyły nałożenia kary administracyjnej - kary skreślenia z listy firm audytorskich, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 7 ustawy wraz z nakazem podania do publicznej wiadomości, wraz z informacją o popełnionym przez firmę audytorską naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze, nazwy firmy audytorskiej wraz z numerem, pod którym firma audytorska jest wpisana na listę;
- 3 uchwały dotyczyły umorzenia postępowania administracyjnego;
- 1 uchwała dotyczyła nałożenia na firmę audytorską kary pieniężnej w wysokości nieprzekraczającej 10% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym z wykonywania czynności rewizji finansowej i nie wyższej niż 250 000 zł, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 poprzednio obowiązującej ustawy oraz 4 uchwały dotyczyły nałożenia na firmę audytorską kary pieniężnej w wysokości nieprzekraczającej 10% przychodów osiągniętych w poprzednim roku obrotowym z wykonywania czynności rewizji finansowej i nie wyższej niż 250 000 zł, o której mowa w art. 27 ust. 1 pkt 3 poprzednio obowiązującej ustawy oraz umorzenia postępowania w części. Zastosowano tu przepisy poprzednio obowiązującej

ustawy jako przepisy względniejsze dla strony postępowania w oparciu o dyspozycję art. 189c ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 256).

KRBR podjęła 18 uchwał w sprawie nałożenia kary administracyjnej w związku z naruszeniem, o którym mowa w art. 182 ust. 1 pkt 28 dotyczącym niewypełnienia obowiązków informacyjnych wynikających z art. 52 ust. 1 ustawy, tj. nieprzekazania KRBR w terminie do ostatniego dnia lutego następnego roku sprawozdania za poprzedni rok kalendarzowy. Spośród podjętych ww. uchwał 4 dotyczyły niewypełnienia powyższych obowiązków za 2017 rok i 14 za 2018 rok. Odnosząc się do sankcji związanych z powyższym naruszeniem ustawy, KRBR:

- w 2 przypadkach nałożyła na firmy audytorskie karę pieniężną, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 2 ustawy, jednocześnie odmawiając podania do publicznej wiadomości, wraz z informacją o popełnionym przez firmę audytorską naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze, nazwy firmy audytorskiej wraz z numerem, pod którym firma audytorska jest wpisana na listę;
- w 3 przypadkach KRBR orzekła karę upomnienia, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 1 ustawy, jednocześnie odmawiając podania do publicznej wiadomości, wraz z informacją o popełnionym przez firmę audytorską naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze, nazwy firmy audytorskiej wraz z numerem, pod którym firma audytorska jest wpisana na listę oraz nakazała firmie audytorskiej powstrzymać się w przyszłości od nieprzestrzegania obowiązku przekazania KRBR sprawozdania za poprzedni rok kalendarzowy do ostatniego dnia lutego następnego roku;
- w 13 przypadkach KRBR umorzyła toczące się postępowanie administracyjne.

Ponadto KRBR podjęła 1 uchwałę w oparciu o dyspozycję art. 27 ust. 1 pkt 3 poprzednio obowiązującej ustawy w zw. z art. 280 ustawy, w której została nałożona kara pieniężna oraz w części postępowanie zostało umorzone.

W 2020 r., w wyniku toczących się postępowań administracyjnych o nałożenie sankcji administracyjnych, KRBR rozstrzygnęła 31 spraw (2 z 2017, 7 z 2018 r. oraz 22 z 2019 r.).

Do rozpatrywania na 2021 r. przeszło 61 spraw (7 z 2018 r. oraz 54 z 2019 r.), spośród których:

- 55 dotyczy spraw wszczętych z urzędu w oparciu o informacje KKN, złożone na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o nałożenie sankcji administracyjnych na firmy audytorskie,
- 6 dotyczy spraw wszczętych z urzędu, w wyniku powziętej informacji, o nałożenie sankcji administracyjnych na firmy audytorskie, za naruszenie przepisów ustawy lub rozporządzenia UE nr 537/2014, o których mowa w art. 182 ustawy.

Dodatkowo w okresie sprawozdawczym KRBR przyjęła:

- 5 postanowień w sprawie wniosku dowodowego,
- 1 postanowienie w sprawie wniosku o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej,
- 1 postanowienie w sprawie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego,
- 1 postanowienie w sprawie zlecenia przeprowadzenia postępowania dowodowego w części jednemu z członków Krajowej Rady Biegłych Rewidentów,
- 2 postanowienia w sprawie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej,
- 1 postanowienie w sprawie podjęcia zawieszono postępowania administracyjnego, oraz
- 294 postanowień w sprawie wyznaczenia nowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego.

3.6 Informacja dotycząca Krajowego Sądu Dyscyplinarnego na temat orzeczeń.

Ocena poprawności proceduralnej i legalności Sądu jest sprawowana poprzez nadzór judykacyjny sądów okręgowych pracy i ubezpieczeń społecznych, czy sądów apelacyjnych, które orzekają o poprawności przestrzegania zasad prawnych procedur oraz metod wyrokowania, stosowanych przed Sądem. Z 71 wydanych merytorycznych orzeczeń Krajowego Sądu Dyscyplinarnego w 2020 r. (bez jednej sprawy odroczonej), tylko 4 sprawy poddane zostały wspomnianej kontroli poprawności i podlegały rozstrzygnięciu przez instancję odwoławczą.

Aktualnie w Sądach Okręgowych – Sądach Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądach Apelacyjnych toczy się 10 spraw, trzy sprawy zakończone zostały w 2020 r.

3.7 Informacja dotycząca realizacji XXI DKA.

XXI edycja Dorocznej Konferencji Audytu, odbyła się 8 października 2020 r.. Jej hasłem przewodnim, narzuconym przez wyjątkowe okoliczności wywołane Covid-19, były „Szanse i wyzwania dla Firm Audytorskich i samorządu zawodowego w dobie kryzysu gospodarczego”.

Przeszło tysiąc osób wzięło udział w XXI Dorocznej Konferencji Audytu, po raz pierwszy w historii cyklu zorganizowanej w formule zdalnej.

Konferencję otworzyli Barbara Mistowska-Dragan, prezes KRBR oraz Marcin Obroniecki, prezes PANA.

Kilkunastu ekspertów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz gości, w tym kierownictwo PANA, dyskutowało w trakcie 3 sesji poświęconych:

➤ **Sesja I „BADANIE ZDALNE - JAK SIĘ DO NIEGO PRZYGOTOWAĆ”**

W sesji pierwszej, „Badanie zdalne - jak się do niego przygotować” , zwrócono uwagę, że niezależnie od zmian spowodowanych przez pandemię, digitalizacja dokonująca się po stronie klientów i tak wymuszała zmiany u biegłych rewidentów oraz pomimo niewątpliwych zalet badania zdalnego, ten sposób kontaktu z klientem i jego pracownikami utrudnia czasami pozyskanie wielu informacji, które często zdobywa się podczas rozmów nieformalnych. Podniesiono również kwestię zagrożeń, jakie stanowi pandemia dla realizacji podjętych przez firmy audytorskie zleceń.

➤ **Sesja II „WYZWANIA ZWIĄZANE Z BADANIEM 2020”**

Sesja „Wyzwania związane z badaniem 2020” poświęcona była wyzwaniom stawianym przez zmieniające się standardy, nowe formaty raportowania i nowe technologie, wspierające pracę biegłych rewidentów. Ekspertki poruszyli tematy związane z Międzynarodowym Standardem Badania 540 (Z), kontynuacją działalności oraz ESEF (Jednolity Europejski Format Raportowania). Dyskutowano o technologiach, które zmieniają branżę finansową, a także rolę kompetencji cyfrowych w pracy biegłego rewidenta, rozumianych zarówno jako zdolność do rozumienia biznesu prowadzonego przez klienta, który wdrożył jakąś innowację technologiczną; jak i jako umiejętność wykorzystania pojawiających się narzędzi technologicznych usprawniających pracę audytorów.

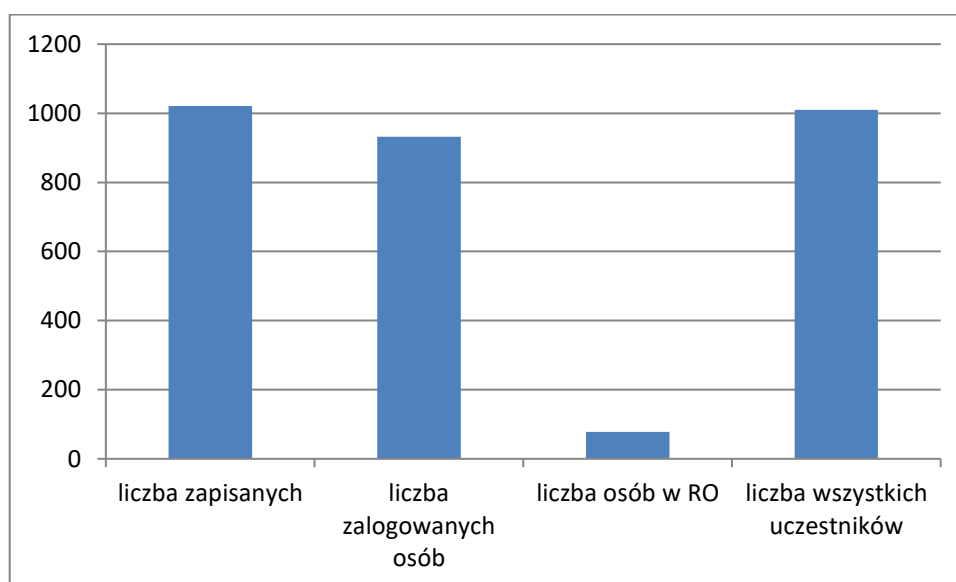
➤ **Sesja III „SAMORZĄD. DZIAŁANIA, AMBICJE I WYZWANIA”.**

Trzecia sesja pt. „Samorząd. Działania, ambicje i wyzwania”, dotyczyła tradycyjnie zagadnień samorządu. Dyskutanci podkreślili, że w związku ze zmienioną formułą nadzoru znacznie

zmieniła się sytuacja finansowa PIBR. Zwrócono uwagę na działania, jakie samorząd podjął w związku z pandemią, zwłaszcza w jej pierwszych dniach wskazując, iż zaledwie w kilka dni po ogłoszeniu lockdownu samorząd wydał wskazówki dotyczące badania sprawozdania finansowego w warunkach pandemii, w tym oceny kontynuacji działalności. Poruszono również kwestię dotychczasowej współpracy PIBR z PANA. Prezesi RO PIBR zaprezentowali perspektywę samorządów regionalnych. Istotną część panelu stanowiła dyskusja nad zagadnieniem „Jacy będziemy pod koniec kadencji, podczas której paneliści zastanawiali się nad zadaniami priorytetowymi dla samorządu.

Udział w DKA zaliczał 4 godziny samokształcenia.

Uczestnicy XXI DKA

RO PIBR które zapewniły wspólne uczestnictwo: Gorzów Wlkp., Katowice, Łódź, Opole, Radom, Tarnów.

3.8 Pozostałe ważne decyzje KRBR.

Wśród innych, najbardziej istotnych decyzji podejmowanych przez KRBR w 2020 r., należy wymienić następujące (w kolejności chronologicznej):

- uchwałę Nr 822/9/2020 z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu działania Krajowego Rzecznika Praw Biegłego Rewidenta;
- uchwałę Nr 824/9/2020 z dnia 21 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie powołania niepublicznej placówki kształcenia ustawicznego Krakowskiego Ośrodka

Regionalnego Oddziału Krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Krakowie oraz nadania jej statutu;

- uchwałą nr od 825/9/2020 do 838/9/2020 w sprawie przyznania odznaki Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 904/10/2020 z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie wyboru dostawcy usług public relations;
- uchwałą Nr 905/10/2020 z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie powołania Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 906/10/2020 z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji organizacyjno-programowej ds. Dorocznej Konferencji Audytingu w 2020 r.;
- uchwałą Nr 921/10a/2020 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie regulaminu Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 922/10a/2020 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie w sprawie zmiany statutu niepublicznej placówki kształcenia ustawicznego CE PIBR;
- uchwałą Nr 923/10a/2020 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie odwołania zespołu reprezentującego osobę prowadzącą niepubliczną placówkę kształcenia ustawicznego CE PIBR;
- uchwałą Nr 924/10a/2020 z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogólnych zasad klasyfikacji i rozliczania kosztów związanych z działalnością Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 925/10a/2020 z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie lokowania środków pieniężnych w formie skarbowych papierów wartościowych (obligacje lub bony skarbowe);
- uchwałą Nr 965/12a/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie organizacji XXI Dorocznej Konferencji Audytingu;
- uchwałą Nr 967/12a/2020z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Regulaminu działania Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 968/12a/2020 z dnia 27 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia liczby zastępców Krajowego Rzecznika Praw Biegłych Rewidentów;
- uchwałą Nr 993/12a/2020 z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie powołania Dyrektora Niepublicznej Placówki Kształcenia Ustawicznego CE PIBR;
- uchwałą Nr 994/12a/2020z dnia 12 maja 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie harmonogramu posiedzeń Krajowej Rady Biegłych Rewidentów.
- uchwałą Nr 998/13a/2020 z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany regulaminu Biura PIBR;

- uchwałę Nr 1030/14a/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia za pełnienie funkcji w organach Polskiej Izby Biegłych Rewidentów i w innych podmiotach;
- uchwałę Nr 1031/14a/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie stawek wynagrodzenia za udział w pracach organów i komisji oraz wynagrodzeń innych podmiotów;
- uchwałę Nr 1032/14a/2020 z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania wsparcia finansowego nakładów ponoszonych przez regionalne oddziały Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na utrzymanie lokali przez nie użytkowanych;
- uchwałę Nr 1051/15a/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie aktualizacji planu finansowego PIBR na 2020 r.;
- uchwałę Nr 1099/16a/2020 z dnia 28 sierpnia 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania wsparcia finansowego nakładów ponoszonych przez RO PIBR na utrzymanie lokali przez nie użytkowanych;
- uchwałę Nr 1103/16a/2020 z dnia 2 września 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie zaliczki na pokrycie przyszłych nakładów na lokal użytkowany przez regionalny oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Krakowie;
- uchwałę Nr 1105/16a/2020 z dnia 5 września 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie zaliczki na pokrycie przyszłych nakładów na lokal użytkowany przez regionalny oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Krakowie.
- uchwałę Nr 1106/16a/2020 z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie regulaminu działania KRBR w zakresie możliwości odbywania posiedzeń zdalnych;
- uchwałę Nr 1126/17a/2020 z 24 września 2020 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego PIBR za rok 2019;
- uchwałę Nr 1128/17a/2020 z 29 września 2020 r. w sprawie ustalenia składki członkowskiej biegłych rewidentów na 2021;
- uchwałę Nr 1129/17a/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie wsparcia finansowego na pokrycie poniesionych nakładów na lokal użytkowany przez regionalny oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Lublinie;
- uchwałę Nr 1130/17a/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie wsparcia finansowego na pokrycie poniesionych nakładów na lokal użytkowany przez regionalny oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Olsztynie;

- uchwałę Nr 1132/17a/2020 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu działania KRPBR;
- uchwałę Nr 1165/17a/2020 z dnia 12 października 2020 r. w sprawie uchylenia uchwały Nr 1051/15a/2020 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 30 lipca 2020 r. w sprawie aktualizacji planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2020 r.;
- uchwałę Nr 1169/18a/2020 z dnia 26 października 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie wsparcia finansowego na pokrycie poniesionych nakładów na lokal użytkowany przez regionalny oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Poznaniu;
- uchwałę Nr 1170/18a/2020 z dnia 28 października 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. finansowych;
- uchwałę Nr 1173/18a/2020 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie regulaminu Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- uchwałę Nr 1236/19a/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie zmiany uchwały KRBR nr 1106/16a/2020 z dnia 8 września 2020 r. w przedmiocie zmiany uchwały w sprawie regulaminu działania Krajowej Rady Biegłych Rewidentów;
- uchwałę Nr 1239/19a/2020 z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie zmiany uchwały KRBR w sprawie zasad finansowania działalności regionalnych oddziałów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów;
- uchwałę Nr 1243/19a/2020 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wyboru przedstawicieli KRBR do Rady Przedsiębiorców przy Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców;
- uchwałę Nr 1290/19a/2020 z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie aktualizacji planu finansowego PIBR na 2020 r.;
- uchwałę Nr 1291/20a/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia planu kosztów realizacji zadań nadzoru Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2021 r.;
- uchwałę Nr 1292/20a/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia planu finansowego Polskiej Izby Biegłych Rewidentów na 2021 r.;
- uchwałę Nr 1293/20a/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustalenia na 2021 r. kwoty, powyżej której przeprowadzana jest procedura przetargowa;
- uchwałę Nr 1294/20a/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na udzielenie zaliczki na pokrycie przyszłych nakładów na lokal użytkowany przez Regionalny Oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Gdańsku;
- uchwałę Nr 1297/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. organizacyjnych;

- uchwałę Nr 1298/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów;
- uchwałę Nr 1299/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. powołania i trybu działania Komisji ds. statutu;
- uchwałę Nr 1300/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. etyki;
- uchwałę Nr 1301/20a/2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie powołania oraz trybu działania Komisji ds. szkoleń;
- uchwałę Nr 1305/20a/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie harmonogramu posiedzeń KRBR w 2021 r.

3.9 Wybrane aktywności na szczeblu międzynarodowym

- Aneta Wilk-Łyś, przedstawiciel PIBR do spraw współpracy z Common Content Project wzięła udział w spotkaniach, w formie zdalnej, grupy sterującej projektem Common Content w dniach: 20 stycznia 2020 r., 29 kwietnia 2020 r. oraz 13 maja 2020 r.
- W dniach 11-12 listopada 2020 r. Barbara Misterska-Dragan, Prezes KRBR uczestniczyła w zdalnym posiedzeniu Rady Międzynarodowej Federacji Księgowych (IFAC).
- W dniu 13 lutego 2020 r. Polska Izba Biegłych Rewidentów (PIBR) oraz Association of International Certified Professional Accountants - Międzynarodowe Stowarzyszenie Dyplomowanych Specjalistów ds. Rachunkowości stworzone przez Instytut Rachunkowości Zarządczej CIMA (The Chartered Institute of Management Accountants®) i American Institute of CPAs (AICPA) - podpisały porozumienie o współpracy na rzecz wsparcia profesji audytorskiej.
- W dniu 8 września 2020 r. w siedzibie Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Warszawie odbyło się spotkanie Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Barbary Misterskiej-Dragan z Andrew Hardingiem - Chief Executive Association of International Certified Professional Accountants (AICPA), Sekretarzem Generalnym The Chartered Institute of Management Accountants (CIMA). W spotkaniu uczestniczyli również ze strony CIMA Jakub Bejnarowicz, Regional Director oraz Piotr Głowacki, Senior Manager.

W 2020 r. przetłumaczono i zamieszczono na stronie internetowej PIBR szereg publikacji Międzynarodowej Federacji Księgowych (ang. International Federation of Accountants, IFAC), w tym:

1) Materiały opracowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (ang. International Auditing and Assurance Standards Board, IAASB):

- Alert IAASB: Obszary wymagające szczególnej uwagi w zmieniającym się środowisku badania sprawozdań finansowych w związku z COVID-19
- Alert IAASB: Późniejsze zdarzenia w obecnym zmieniającym się środowisku – Kwestie dotyczące uwzględniania wpływu COVID-19 w badaniu sprawozdań finansowych
- Alert IAASB: Kontynuacja działalności w obecnie zmieniającym się środowisku - Rozważania dotyczące badania w zakresie wpływu COVID-19
- Alert IAASB: Sprawozdawczość biegłego rewidenta w obecnie zmieniającym się otoczeniu w związku z COVID-19
- Alert IAASB: Badanie szacunków księgowych w obecnym zmieniającym się otoczeniu w związku z COVID-19
- Alert IAASB: Usługi przeglądu śródrocznych informacji finansowych w zmieniającym się obecnie otoczeniu w związku z COVID-19
- Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: dokumentacja badania w przypadku korzystania z automatycznych narzędzi i technik
- Niewiążące materiały wspierające związane z technologią: Często zadawane pytania w zakresie korzystania z automatycznych narzędzi i technik przy przeprowadzaniu procedur badania
- Alert IAASB: Uwzględnienie ryzyka związanego z klimatem w badaniu sprawozdania finansowego

2) Materiały opracowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Etyki dla Księgowych (ang. International Ethics Standards Board for Accountants, IESBA):

- Materiały objaśniające do Kodeksu etyki IESBA pod nazwą „Analiza kodeksu IESBA” (ang. Exploring the IESBA Code):
  - Analiza kodeksu IESBA - część 1: pięć podstawowych zasad
  - Analiza kodeksu IESBA - część 2: Założenia koncepcyjne-Krok 1: Identyfikacja zagrożeń
  - Analiza kodeksu IESBA - część 3: Założenia koncepcyjne-Krok 2: Ocena zagrożeń
  - Analiza kodeksu IESBA - część 4: Założenia koncepcyjne-Krok 3: Reakcja na zagrożenia

- Analiza kodeksu IESBA - część 5: Niezależność
  - Analiza kodeksu IESBA - część 6: Konflikty interesów
  - Analiza kodeksu IESBA - część 7: Zachęty, w tym prezenty i gościnność
  - Analiza kodeksu IESBA - część 8: Reagowanie na naruszenie przepisów prawa i regulacji [w przypadku zawodowych księgowych zatrudnionych w przedsiębiorstwach]
  - Analiza kodeksu IESBA - część 9: Reagowanie na naruszenie przepisów prawa i regulacji [w przypadku zawodowych księgowych wykonujących wolny zawód]
  - Analiza kodeksu IESBA - Część 10: Nacisk na naruszenie podstawowych zasad
  - Analiza kodeksu IESBA - Część 11: Rola księgowego i jego oczekiwane mentalne nastawienie - skupienie na stronniczości
  - Stosowanie założeń koncepcyjnych Kodeksu w okolicznościach COVID-19: scenariusze w ramach usług podatkowych oraz usług związanych z wyceną
  - COVID-19: Aspekty etyczne oraz rozważania dotyczące niezależności
  - Korzystanie ze specjalistów w otoczeniu związanym z COVID-19, w tym okoliczności związane z zaangażowaniem specjalistów w badaniu sprawozdań finansowych
- 3) Inne publikacje IFAC:
- Lista kontrolna kontynuacji działalności przez małe przedsiębiorstwo – jak przetrwać i dobrze prosperować po zakończeniu pandemii COVID-19
  - Przeciwdziałanie praniu pieniędzy: podstawowe informacje – Część 1: Wprowadzenie do zasad przeciwdziałania praniu pieniędzy dla zawodowych księgowych
  - Przeciwdziałanie praniu pieniędzy, Podstawowe informacje: Część 2 – Podejście oparte na szacowaniu ryzyka
  - Przeciwdziałanie praniu pieniędzy: podstawowe informacje – Część 3: Zakładanie spółki Ponadto, na język angielski została przetłumaczona treść ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1421 i 1571) w wersji ze wskazaniem zmian oraz ujednoliconej
  - Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym w j. angielskim - tekst ujednolicony ze wskazaniem zmian, opracowany na podstawie: t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1421 i 1571,
  - Ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym w j. angielskim - tekst ujednolicony opracowany na podstawie: t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1421 i 1571.

Wszystkie ww. tłumaczenia publikacji zamieszczone są w e-Bibliotece.

3.10 Informacja nt. Biura Polskiej Izby Biegłych Rewidentów (w tym etaty, które zostały przeznaczone na realizację zadań w ramach nadzoru publicznego).

Zatrudnienie na dzień 31.12.2020 r.	
dyrektor Biura	1 etat
z-ca dyrektora Biura ds. finansowych - główny księgowy	1 etat
Dział Finansowy i Kadry	4 etaty
kierownik Działu Realizacji Zadań Nadzoru (zw. dalej "DRZN"),	1 etat
Dział Realizacji Zadań Nadzoru, w tym	
-obsługa Krajowego Rzecznika Dyscyplinarnego (DRZN),	1 etat
-obsługa Krajowego Sądu Dyscyplinarnego (DRZN),	1 etat
-kontrola realizacji obowiązku ODZ	1 etat
-obsługa Komisji ds. standaryzacji usług świadczonych przez biegłych rewidentów oraz Komisji ds. etyki (DRZN),	1 etat
-prawnik (DRZN)	1 etat (osoba na urlopie macierzyńskim)
kierownik Działu Administracyjnego,	1 etat
Dział Administracyjny, w tym 1 etat osoba sprzątająca, 1,5 etatu Informatycy,	4,5 etatów
kierownik Działu Samorządowego,	1 etat
Dział Samorządowy, w tym 1 etat zapewniający obsługę prawną, 1 etat	4 etaty

zapewniający obsługę Komisji ds. szkoleń,1 etat obsługa ewidencji biegłych rewidentów, 1 etat obsługa KRBR.	
Dyrektor Centrum Edukacji,	1 etat
Centrum Edukacji	3 etaty, w tym osoba na urlopie macierzyńskim
SUMA	26,5 etatów

Powyższa informacja nie uwzględnia danych osobowych dotyczących KE (analogicznie jak w informacjach przekazanych w poprzednim roku).

Liczba zatrudnionych wg stanu na 31.12.2020 r. wynosiła 31 osób - 4 osoby KE = 27 osób.

4. Zestawienia

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań o skreślenie firmy audytorskiej z listy firm audytorskich (dotyczy postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2020 r.)/ rejestru biegłych rewidentów z rejestru biegłych rewidentów

skreślenie z listy firm audytorskich (dotyczy postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2020 r.)/ rejestru biegłych rewidentów	liczba wszczętych postępowań i wydanych decyzji administracyjnych							
	kara administracyjna * (dot. firm audytorskich)/śmierć (dot. biegłych rewidentów)		na wniosek Strony		w związku z nieuregulowaniem składek członkowskich (dot. biegłych rewidentów) /opłaty z tytułu nadzoru (dot. firm audytorskich)		Pozostałe	
firmy audytorskie	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone
		3		22				
biegli rewidenci	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone	postępowanie zakończone w I instancji	postępowanie wszczęte i niezakończone
			268			2	1	

liczba postępowań o skreślenie z rejestru biegłych rewidentów na wniosek Strony, w których z uwagi na wszczęte przeciwko biegłemu rewidentowi postępowanie dyscyplinarne, na gruncie art. 18 ust. 4 ustawy o biegłych rewidentach niezbędne było wyrażenie zgody na skreślenie przez KNA/PANA	
postępowania, w których KNA/PANA wyraziła zgodę na skreślenie biegłego rewidenta	
postępowania, w których KNA/PANA nie wyraziła zgody na skreślenie biegłego rewidenta	

*za wyjątkiem sytuacji określonej w art. 182 ust. 1 pkt 23 ustawy o biegłych rewidentach w brzmieniu przed 1 stycznia 2020 r. tj. nieuiszczenie opłaty z tytułu nadzoru

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

Rodzaj postępowania administracyjnego	Liczba wszystkich wszczętych spraw wg rodzaju postępowania administracyjnego (kol. 3+4+5+6)	Liczba spraw pozostających do rozpatrzenia w I instancji (wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.)	Sprawy zakończone w 2020 r. wydaniem decyzji ostatecznej w I instancji	Sprawy zakończone wydaniem decyzji w I instancji, od których przysługuje środek odwoławczy (ale odwołanie nie zostało jeszcze wniesione)	Sprawy zakończone wydaniem decyzji I instancji, od której wniesiony został środek odwoławczy (wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.)
Postępowania administracyjne pokontrolne z poprzednich lat (przed 2020 r.)*	1	-	1	-	-
Inne (wymienić jakie; ewentualnie można dodać nowy wiersz):	-	-	-	-	-
Razem	1	-	1	-	-

* sprawy, które zostały wszczęte przed 2020 r. i zostały zakończone w 2020 r. lub zostały wszczęte przed 2020 r. i nie zostały zakończone wg. stanu na koniec grudnia 2020 r.

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

Liczba decyzji (uchwał) ze względu na rodzaj decyzji i sankcji administracyjnej, co do której postępowanie było prowadzone					Liczba wydanych wszystkich decyzji według nałożonej sankcji (suma pozycji dot. kar)
Rodzaj decyzji	Kara pieniężna	Kara zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej	Kara skreślenia z listy	Podanie informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach i nałożonych karach do publicznej wiadomości (środek dodatkowy do kary)	
Decyzje/uchwały o nałożeniu kary administracyjnej w I instancji	1	-	-	-	1
Decyzje/uchwały o odmowie nałożenia kary w I instancji	-	-	-	-	-
Decyzje/uchwały w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego w I instancji	-	-	-	-	-
Razem	1	-	-	-	1

• Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP

Rodzaj postępowania administracyjnego	Liczba wszystkich wszczętych spraw wg rodzaju postępowania administracyjnego (kol. 3+4+5+6)	Liczba spraw pozostających do rozpatrzenia w I instancji (wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.)	Sprawy zakończone w 2020 r. wydaniem decyzji ostatecznej w I instancji	Sprawy zakończone wydaniem decyzji w I instancji, od których przysługuje środek odwoławczy (ale odwołanie nie zostało jeszcze wniesione)	Sprawy zakończone wydaniem decyzji I instancji, od której wniesiony został środek odwoławczy (wg. stanu na dzień 31.12.2020 r.)
Postępowanie administracyjne pokontrolne z poprzednich lat (przed 2020 r.)*	-	-	-	-	-
Postępowanie administracyjne pokontrolne z poprzednich lat (przed 2020 r.)**	64	55	4	5	-
Postępowania administracyjne pozostałe z poprzednich lat (przed 2020 r.)*	-	-	-	-	-
Postępowania administracyjne pozostałe z poprzednich lat (przed 2020 r.)**	27	6	17	4	-
Inne (wymienić jakie; ewentualnie można dodać nowy wiersz):	-	-	-	-	-
Razem	91	61	21	9	-

* ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

** ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (w brzmieniu przed 1 stycznia 2020 r.)

Z poprzednich lat (przed 2020 r.) - sprawy, które zostały wszczęte przed 2020 r. i zostały zakończone w 2020 r. lub zostały wszczęte przed 2020 r. i nie zostały zakończone wg. stanu na koniec grudnia 2020 r.

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (w brzmieniu przed 1 stycznia 2020 r.)

Liczba wydanych decyzji (uchwał) ze względu na rodzaj decyzji i sankcji administracyjnej, co do której postępowanie było prowadzone										Liczba wydanych wszystkich decyzji według nałożonej sankcji
Rodzaj decyzji	Kara administracyjna	Kara upomnienia	Kara pieniężna	Zakaz przeprowadzania badań	Zakaz wykonywania czynności rewizji finansowej	Zakaz świadczenia usług objętych standardami wykonywania zawodu	Zakaz pełnienia funkcji	Skreślenie z listy	Podanie informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach i nałożonych karach do publicznej wiadomości	
Decyzje/uchwały o nałożeniu kary administracyjnej w I instancji	-	4	7	-	-	-	-	3	3	17
Decyzje/uchwały o odmowie nałożenia kary w I instancji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Decyzje/uchwały w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego w I instancji	16	-	-	-	-	-	-	-	-	16
Razem	-	4	7	-	-	-	-	3	3	33

- Stan spraw na 31.12.2020 r. (za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.) prowadzonych postępowań administracyjnych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów dotyczących firm audytorskich nie badających JZP na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1000 z późn. zm.)

Liczba decyzji (uchwał) ze względu na rodzaj decyzji i sankcji administracyjnej, co do której postępowanie było prowadzone					Liczba wydanych wszystkich decyzji według nałożonej sankcji (suma pozycji dot. kar)
Rodzaj decyzji	Kara pieniężna	Kara zakazu wykonywania czynności rewizji finansowej	Kara skreślenia z listy	Podanie informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach i nałożonych karach do publicznej wiadomości (środek dodatkowy do kary)	
Decyzje/uchwały o nałożeniu kary administracyjnej w I instancji	-	-	-	-	-
Decyzje/uchwały o odmowie nałożenia kary w I instancji	-	-	-	-	-
Decyzje/uchwały w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego w I instancji	-	-	-	-	-

---

Razem	-	-	-	-	-
-------	---	---	---	---	---

- **Wykaz jednostek uprawnionych do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w 2020 r.**

1. Jednostki uprawnione do przeprowadzania obligatoryjnego doskonalenia zawodowego w 2020 r.:

Lp.	Nazwa i siedziba jednostki uprawnionej
1	ABES AUDIT Sp. z o.o. 01-225 Warszawa, ul. J. Bema 60 lok. 304
2	BDO Sp. z o.o. sp.k. 02-676 Warszawa, ul. Postępu 12
3	BDO Solutions sp. z o.o. 02-676 Warszawa ul. Postępu 12
4	Centrum Edukacji Polskiej Izby Biegłych Rewidentów 00-175 Warszawa, al. Jana Pawła II 80
5	Ecovis System Rewident Sp. z o.o. 02-651 Warszawa, ul. Garażowa 5a
6	Ernst & Young Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. 00-124 Warszawa, Rondo ONZ 1 <i>(w tym również e-learning)</i>
7	Ernst & Young spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Academy of Business sp. k. 00-609 Warszawa, ul. Lecha Kaczyńskiego 26 <i>(w tym również e-learning)</i>
8	Grant Thornton Frąckowiak spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. 61-131 Poznań, ul. Baraniaka 88 E
9	Grupa Gumułka – Audyt Sp. z o.o. sp. k. 40-077 Katowice, ul. Jana Matejki 4
10	KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k 00-1867 Warszawa, ul. Chłodna 51 <i>(również e-learning)</i>
11	Misters Audytor Adviser spółka z o. o. 02-520 Warszawa, ul. Wiśniowa 40 lok 5
12	PERFECTUM-AUDIT Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o.o. 02-777 Warszawa, al. Komisji Edukacji Narodowej 98
13	PKF Consult spółka z ograniczoną odpowiedzialności Sp.k. 02-695 Warszawa, ul. Orzycka 6 lok 1B <i>(w tym również e-learning)</i>
14	PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. 00-638 Warszawa, ul. Lecha Kaczyńskiego 14 <i>(w tym również e-learning)</i>
15	PricewaterhouseCoopers Polska Sp. z o.o. Sp. k. 00-638 Warszawa, ul. Lecha Kaczyńskiego 14 <i>(w tym również e-learning)</i>
16	PRO AUDIT Kancelaria Biegłych Rewidentów Sp. z o.o. 30-305 Kraków, ul. E. Wasilewskiego 20

2. Jednostki uprawnione znajdujące się w strukturze organizacyjnej Stowarzyszenia Księgowych w Polsce:

Lp. c.d.	Nazwa i siedziba jednostki uprawnionej
17	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Centrum Edukacji Instytutu Certyfikacji Zawodowej Księgowych 00-443 Warszawa, ul. Górnośląska 5
18	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Białymstoku 15-077 Białystok, ul. Warszawska 34
19	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bielsku-Białej 43-300 Bielsko-Biała, ul. Wrzosowa 33
20	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Bydgoszczy 85-023 Bydgoszcz, ul. Toruńska 24
21	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Częstochowie 42-216 Częstochowa, al. Niepodległości 20/22
22	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gdańsku 80-286 Gdańsk, ul. Jaśkowa Dolina 93
23	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Terenowy w Gnieźnie Oddziału Wielkopolskiego w Poznaniu 62-200 Gniezno, ul. Pocztowa 9
24	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Gorzowie Wlkp. 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Sikorskiego 81
25	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Katowicach 40-084 Katowice, ul. Sokolska 3
26	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Kielcach 25-528 Kielce, ul. Zagnańska 84a
27	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Koszalinie 75-613 Koszalin, ul. Zwycięstwa 148
28	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Krakowie 30-074 Kraków, ul. Kazimierza Wielkiego 19
29	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Nowym Sączu 33-300 Nowy Sącz, ul. Kochanowskiego 18
30	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Tarnowie 33-100 Tarnów, ul. Kopernika 8/2
31	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Lublinie 20-011 Lublin, al. Piłsudskiego 1a
32	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Poznaniu 60-164 Poznań, ul. Ziębicka 18
33	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Radomiu 26-604 Radom, ul. Kwiatkowskiego 70
34	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Suwałkach ul. Utrata 2B, 16-400 Suwałki
35	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział w Warszawie Centrum Edukacji Zawodowej 01-231 Warszawa, ul. Płocka 17/25
36	Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddziału Okręgowego w Kielcach

37	Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddziału Podkarpackiego w Rzeszowie
38	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Oddziału Okręgowego w Olsztynie
39	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Oddziału Okręgowego w Gorzowie Wlkp.
40	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego SKwP w Katowicach
41	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego SKwP w Krakowie
42	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego SKwP w Nowym Sączu
43	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego SKwP w Tarnowie
44	Niepubliczna Placówka Kształcenia Ustawicznego Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddziału Okręgowego w Radomiu
45	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Niepubliczna Placówka Oświatowa Gdańskiego Oddziału Okręgowego

3. Jednostki uprawnione – Regionalne Oddziały PIBR:

Lp. c.d.	Nazwa i siedziba jednostki uprawnionej
46	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Bielsku-Białej 43-300 Bielsko-Biała, ul. 1 Dywizji Pancерnej 45
47	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Bydgoszczy 85-224 Bydgoszcz, ul. Św. Trójcy 11/13
48	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Częstochowie 42-200 Częstochowa, ul. Dekabrystów 41 lok. 407
49	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Gdańsku 80-266 Gdańsk, ul. Grunwaldzka 212
50	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Katowicach 40-084 Katowice, ul. Sokolska 3
51	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Kielcach 25-516 Kielce, al. IX Wieków Kielc 6/1
52	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Koszalinie 75-613 Koszalin, ul. Zwycięstwa 148
53	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Krakowie 31-543 Kraków, ul. F. Nullo 8
54	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Legnicy 59-220 Legnica, ul. J. Libana 5
55	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Lublinie 20-632 Lublin, ul. Jana Sawy 6/201
56	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Łodzi 90-031 Łódź, ul. Nowa 6/12
57	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Opolu 45-072 Opole, ul. Reymonta 49/5
58	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Poznaniu

---

	60-239 Poznań, ul. Morawskiego 1
59	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Rzeszowie 35-064 Rzeszów, ul. Targowa 3
60	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Suwałkach 16-400 Suwałki, ul. Noniewicza 85 C
61	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Szczecinie 70-415 Szczecin, al. Papieża Jana Pawła II 45/3
62	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Toruniu 87-100 Toruń, ul. Wysoka 16 pok. 9
63	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Warszawie 01-018 Warszawa, ul. Wolność 7, lokal C
64	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział we Wrocławiu 50-327 Wrocław, ul. Świętokrzyska 36
65	Polska Izba Biegłych Rewidentów Regionalny Oddział w Zielonej Górze 65-084 Zielona Góra, ul. Batorego 16 lok. 17

PIBR Polska Izba
Biegłych
Rewidentów

al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa
telefon: 22 637 30 81-83
fax: 22 637 30 84
e-mail: biuro@pibr.org.pl